

8

7

דוח הסיכונים המפורט
ליום 30 בספטמבר 2018
הבינלאומי

2

דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים - תוכן עניינים

תוכן עניינים תמציתי

עמוד	
4	הקדמה
6	טבלה 1: תחולת היישום
6	באזל
8	מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3
9	טבלה 2: מבנה ההון
21	טבלה 3: הלימות ההון
28	טבלה 3א: השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף
28	טבלה 3ב: יחס המינוף
30	טבלה 4: סיכון אשראי – דרישות גילוי כלליות לכל התאגידים הבנקאיים
49	טבלה 5: סיכון אשראי – גילוי לגבי תיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית
51	טבלה 7: הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית
53	טבלה 8: גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי
55	טבלה 9: איגוח - גילוי בגישה הסטנדרטית
56	טבלה 10: סיכון שוק – גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה סטנדרטית
59	טבלה 12: סיכון תפעולי
60	סיכונים אחרים
60	סיכונים מתפתחים
61	טבלה 13: גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי
62	טבלה 14: סיכון ריבית בתיק הבנקאי
65	טבלה 15: יחס כיסוי הנזילות – טבלת גילויים עיקריים
70	טבלת גורמי הסיכון
71	מילון מונחים

רשימת הטבלאות:

עמוד	
9	יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון
10	הרכב ההון הפיקוחי תוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי
19	גילוי בנוגע לקשר בין המאזן לרכיבי ההון הפיקוחי
20	דוח תזרים של תנועות ממועד הדיווח הקודם על ההון הפיקוחי
22	נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכויי אשׂראי, סיכויי שוק וסיכון תפעולי
22	נכסים משוקללים בסיכון ביחס לפעילויות העסקיות ולסיכונים הקשורים
23	דוח תנועה בחשיפות לאחר הפחתות סיכון אשׂראי בכל משקל סיכון
26	הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים
28	השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף
28	יחס המינוף בהתאם להוראת נב"ת 218
31	נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדיור בבנק בלבד לפי מגזרי הצמדה
31	נתונים על התפתחות המשכנתאות בבנק בלבד
32	נתונים על סיכון האשׂראי לאנשים פרטיים בישראל
32	נתונים על סיכון האשׂראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל
33	נתונים כמותיים על איכות האשׂראי, סיכון אשׂראי בעייתי והפרשה להפסדי אשׂראי
34	סך כל חשיפות האשׂראי ברוטו וחיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשׂראי
35	חשיפות למדינות זרות
37	התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשׂראי
38	פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשׂראי
39	סיכון האשׂראי הכולל לפי ענפי משק
42	חובות, אשׂראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשׂראי
44	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשׂראי
46	איכות אשׂראי ופיגורים
49	חשיפות האשׂראי לפני ואחרי הפחתת סיכון אשׂראי בכל משקל סיכון
51	התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסויי בביטחון פיננסי כשיר
53	חשיפות שקשורות לסיכון אשׂראי שמקורן בנגזרים
53	עסקאות בנגזרי אשׂראי שיוצרות חשיפות לסיכון אשׂראי של צד נגדי
54	חשיפת האשׂראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים
54	חשיפת האשׂראי למדינות בהן קיימת לקבוצת הבנק חשיפה העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק
56	דרישות ההון בגין סיכויי שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים
57	הערך בסיכון VaR
57	חשיפת הבסיס בפועל כאחוז מההון הפעיל ברמת הקבוצה בהשוואה למגבלות הדירקטוריון
57	רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים
58	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים
61	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי
62	השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של עלייה מקבילה של 1% בעקום הריבית
62	רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית בחתך התיק הבנקאי והתיק למסחר
63	פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו, לפי מגזרי הצמדה
64	השפעת שינויים הפוטנטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים
66	רכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע בהתאם להוראת נב"ת 221
69	הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה
69	יתרת סך פיקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות
69	נתוני הנכסים הפיננסיים הלא משועבדים והמשועבדים ברמת הקבוצה

הקדמה

להלן דוח על הסיכונים המתפרסם באתר האינטרנט, הכולל מידע כמותי ואיכותי על סקירת הסיכונים ואופן ניהולם לפי דרישות הגילוי של באזל והפיקוח על הבנקים, וכן לפי דרישות הוועדה ליציבות פיננסית (Financial Stability Board) ומקורות אחרים, המסומנים במילים "מידע נוסף" בכותרת. קבוצת הבינלאומי התוותה מדיניות גילוי למידע שנדרש לפי הוראה 651 של בנק ישראל, שאושרה על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון. עקרונות המדיניות קובעים תהליך לבחינת נאותות הגילויים, שנגזרים ממנה, בין היתר, קריטריונים איכותיים ופרמטרים כמותיים המסייעים לבחון כי הוצפו וטופלו באופן נאות כל הגילויים המהותיים הנדרשים, באופן שיביא לידיעת משתמשי הדוחות את כל המידע המהותי על פרופיל הסיכון של הבנק והקבוצה ודרכי ניהול הסיכונים. בנוסף, מעוגנות במדיניות הבקורות הפנימיות והנהלים למתן גילוי למידע זה. לצורך השלמת הגילוי יש לעיין בדוח זה ביחד עם הדוח הכספי, ובכלל זה עם פרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה, שמתפרסם לציבור.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה ובהוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות, בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים ברבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "עד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות הנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון בדוח הסיכונים לשנת 2017 (להלן: "הדיווח לשנת 2017"). המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכונים אשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכונים שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הריבית, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים, סיכון ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין.

כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP () ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים. תפיסת הסיכון הכוללת של הקבוצה עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחיימת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי החטיבה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

מסמך הסיכונים בוחן את כלל הסיכונים, שאליהם חשופה קבוצת הבנק במסגרת פעולותיה, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בקבוצה ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי החטיבה ברבעון הרלוונטי.

החטיבה לניהול סיכונים מאתגרת את תוכנית העבודה של הבנק על מנת לתמוך בנאותותה ומריצה תרחישי קיצון על תכנון ההון. תרחישי הקיצון המורצים בוחנים האם הקבוצה עומדת ביעדי ההון שנקבעו תחת תרחישי קיצון.

טבלה 1: תחולת היישום

הקבוצה הבנקאית אשר מסגרת העבודה חלה עליה, כוללת:

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ - החברה האם.

חברות בת משמעותיות בתוך הקבוצה:

- בנק אוצר החייל בע"מ.

- בנק מסד בע"מ.

לא קיימים איסורים או מגבלות משמעותיות אחרות כלשהן על העברת כספים או הון פיקוחי בתוך הקבוצה, מעבר למגבלות הכלליות החלות על ביצוע עסקאות מכל סוג כל עוד הבנק שומר על יחס ההון המזערי הנדרש ממנו על פי הדין. יצוין כי העברת כספים שאינם הון פיקוחי לחברות בנות, כפופה לנב"ת 312 – עסקאות עם אנשים קשורים ונב"ת 313 – מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

העברת כספים לבנק בדרך של דיבידנד כפופה לעמידה במגבלות של חלוקת דיבידנד על פי חוק החברות ונב"ת 331, והעברת כספים לבנק בדרך שאינה דיבידנד כפופה למגבלות נב"ת 312.

באזל

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה. ההנחיות מתייחסות לסיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד

נדבך שני - עוסק בתהליך הפנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) ובמערכי הפיקוח והבקרה שהבנק מיישם. המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת וקיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים. התהליך גם כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשופה הקבוצה, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

בחודש דצמבר 2010, פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן - "באזל"), הכוללות התמקדות בהון המניית, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בתאגידים בנקאיים בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות), שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בתאגידים בנקאיים בעולם.

במהלך חודש דצמבר 2017, פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי עדכון להוראות ל"מדידה והלימות הון" (המכונה גם: "באזל 4") שאמור להיכנס לתוקף באופן מדורג החל מה-1 בינואר 2022 ועד 1 בינואר 2027. חשוב לציין כי בשלב זה, לא ידוע באיזה אופן ומתי יאומצו הוראות אלה בישראל.

אימוץ הוראות באזל

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין המאמצות את המלצות באזל במערכת הבנקאית בישראל. הוראות אלה כוללות דרישה לעמידה ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5%, החל מיום 1 בינואר 2015, נכון לתאריך בנקאי ששך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הינו עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. ליחסי הון מינימליים אלה מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. החל מיום 1 בינואר 2018 תקרת ההכרה במכשירים שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי עומדת על 40%. להרחבה בנושא יישום הוראות באזל על ידי הבנק ראה בדיווח השנתי.

הוראות רגולטוריות וגילויים נוספים הקשורים לפרופיל הסיכון של הבנק

מכירת החזקות במניות הבורסה

ביום 27 באוגוסט 2018 הושלמה עסקה בה נמכרו החזקות הקבוצה בשיעור של 15.4% מהון המניות של הבורסה. לפרטים נוספים ר' באור ניירות ערך בדוח הכספי ליום 30.09.18.

מיזוג אוצה"ח

ביום 20 בספטמבר נחתם הסכם מיזוג של אוצר החייל עם ולתוך הבנק הבינלאומי – לפרוט ר' באורים 15 ו-16 בדוח הכספי ל-30.09.18. טרם ההחלטה על המיזוג, ביצע הבנק בחינה מקיפה של השפעות המיזוג במסגרת חוות דעת של ניהול סיכונים שבה הוצגו ניתוח הסיכונים השונים, עמידה במגבלות השונות ועוד. תהליך המיזוג מלווה בצוות שהוקם למטרה זו, כולל מנהל פרויקט ופרנטיים בכל החטיבות בבנק ובאוצה"ח. החטיבה לניהול סיכונים מלווה את התהליך באופן שוטף וכן מובילה סדנאות לניהול סיכונים.

מערכת יחסי העבודה

לפרוט ר' פרק מערכת יחסי העבודה בדוח הכספי ליום 30.09.18 וכן ר' התייחסות להשפעות על גורמי הסיכון בפרק טבלת גורמי סיכון בדוח זה.

אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 28 במרס 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה (בין ינואר 2019 וינואר 2021 בהתאם להוראה המתאימה) יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. במסגרת המכתב נקבעו קווים כלליים ומועדי היישום לראשונה של ההוראות החדשות. הבנק לומד את המשמעויות ונערך ליישום הכללים. לפרטים בדבר עיקרי השינויים הצפויים ראה בדוח הכספי ליום 30.09.18 פסקת אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות – בביאור מדיניות חשבונאית (באור 1).

מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3

ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בקבוצה באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו לרבות המערך המשפטי וחטיבת החשבונאי הראשי בהתייחס לתחומים הרלוונטיים, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות בחטיבה לניהול סיכונים וחלק מחטיבות החשבונאי הראשי והמערך המשפטי וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והיציבית.

ניהול הסיכונים

לכל סיכון מונה מנהל סיכון שהינו חבר הנהלה או נושא משרה בכיר. לפירוט האחראים הנוספים על ניהול הסיכונים ראה הדיווח לשנת 2017.

מנהל הסיכונים הראשי - רו"ח בנצי אדירי, חבר הנהלה ונושא באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.

מנהל הסיכונים הראשי עומד בראש החטיבה לניהול סיכונים אשר תפקידה להשלים את פעילויות ניהול הסיכונים של קווי העסקים, תוך תכנון, תחזוקה ופיתוח שוטף של מסגרת העבודה לניהול הסיכונים, אתגור נאותות התשומות, ניהול הסיכונים של קווי העסקים, מדידת הסיכון ודיווח.

להרחבה בנושא המבנה הארגוני ותרבות ניהול הסיכונים של הבנק ראה הדיווח לשנת 2017.

טבלה 2: מבנה ההון

להלן גילוי על היחסים הפיקוחיים העיקריים. הבנק עומד ביעדים הרגולטוריים והפנימיים ביחסים אלו.

יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון (במיליוני ש"ח)

30.9.17	31.12.17	31.3.18	30.6.18	30.9.18	
					הון זמין
7,977	8,033	7,958	8,144	8,275	הון עצמי רובד 1
7,774	7,841	7,881	8,061	8,195	הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר (*)
7,977	8,033	7,958	8,144	8,275	הון רובד 1
7,774	7,841	7,881	8,061	8,195	הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר (*)
10,773	10,782	10,557	10,765	10,988	הון כולל
9,706	9,766	9,807	10,002	10,432	הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר (*)
					נכסי סיכון משוקללים
77,304	77,371	79,002	80,606	79,651	סך הכל נכסי סיכון משוקללים (RWA)
					יחסי הלימות הון, לפי הוראות המפקח על הבנקים
10.32%	10.38%	10.07%	10.10%	10.39%	יחס הון עצמי רובד 1
10.04%	10.12%	9.96%	10.00%	10.27%	יחס הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
10.32%	10.38%	10.07%	10.10%	10.39%	יחס הון רובד 1
10.04%	10.12%	9.96%	10.00%	10.27%	יחס הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
13.94%	13.94%	13.36%	13.35%	13.80%	יחס הון כולל
12.53%	12.60%	12.40%	12.40%	13.08%	יחס הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר
9.29%	9.30%	9.29%	9.29%	9.30%	יחס הון עצמי רובד 1, הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
1.03%	1.09%	0.78%	0.81%	1.09%	יחס הון עצמי רובד 1 זמין, מעבר לנדרש על ידי המפקח על הבנקים
					יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים
140,235	146,137	143,250	145,173	146,901	סך החשיפות (במיליוני ש"ח)
5.69%	5.50%	5.56%	5.61%	5.63%	יחס המינוף (באחוזים)
5.54%	5.37%	5.50%	5.55%	5.58%	יחס המינוף, לפני השפעת הוראות מעבר (באחוזים)
					יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים
33,578	34,579	36,875	36,403	35,935	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
27,442	28,226	30,674	30,823	29,278	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
122%	123%	120%	118%	123%	יחס כיסוי נזילות (באחוזים)

(*) לרבות תכנית ההתייעלות. ביום 1 בינואר 2018 הסתיימו הוראות המעבר לניכויים מההון הרגולטורי.

הרכב ההון הפיקוחי

הפנייה	ליום 30 בספטמבר 2017		ליום 30 בספטמבר 2018		הרכב ההון הפיקוחי
	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
					הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים
1	927		927		הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1.
2	6,891	(3)	7,260	-	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.
3	(100)	(11)	(91)		רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי.
-	-	-	-		מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
4	452	(28)	204		מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג' (זכויות מיעוט).
	8,170	(42)	8,300		הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים.
					הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים
					התאמות יציבותיות להערכות שווי
					מוניטין, בניכוי מיסים נדחים לשלם, אם רלבנטי.
5	106		99		נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם.
					מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי
					סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הגון.
					פער שלילי (Shortfall) בין הפרשות להפסדים צפויים.
	14		6		גידול בהון העצמי הנובע מעסקאות איגוח.
6	4	(1)	-		רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההגון של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק.
7	-		-		עודף יעודה על עתודה, בניכוי מיסים נדחים לשלם שישולקו אם הנכס יהפוך לפגום או יגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
	175	(44)	-		השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חוזיים).
					החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים.
					השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי (בסכום העולה על 10% מהון עצמי רובד 1)
					השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.

הרכב ההון הפיקוחי		ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 30 בספטמבר 2017
הפנייה	סכומים שלא נוכו לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	סכומים שלא נוכו לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	סכומים שלא נוכו לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
	זכויות שירות למשכנתאות אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1.	-	-
	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1.	-	-
	סכום זכויות שירות למשכנתאות, מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים, העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי.	-	-
	מזה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים	-	-
	מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות	-	-
	מזה: מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי	-	-
	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים	(80)	(106)
	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.	-	-
	מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות.	-	-
	מזה: בגין השפעת תכנית ההתייעלות.	(80)	(106)
	מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיפים 26.א., 26.ב. ו-26.ג.	-	-
	התאמות פיקוחיות בהון עצמי רובד 1 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	-	-
	ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר ואין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.	-	-
	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1 הון עצמי רובד 1.	25	193 (45)
		8,275	7,977 (87)
הון רובד 1 נוסף: מכשירים			
	מכשירי הון מניות רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מכשירים אלו.	-	-
	מזה: מסווג כהון עצמי בהתאם להוראות הדיווח לציבור.	-	-
	מזה: מסווג כהתחייבות בהתאם להוראות הדיווח לציבור.	-	-
	מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.	-	-
	מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג'.	-	-
	מזה: מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 1 נוסף.	-	-
	הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים.	-	-
הון רובד 1 נוסף: ניכויים			
	השקעה עצמית במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים).	-	-
	החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף.	-	-

		ליום 30 בספטמבר 2017		ליום 30 בספטמבר 2018		הרכב ההון הפיקוחי
הפנייה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
						השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.
			-		-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.
			-		-	ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
			-		-	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
			-		-	מזה: ניכויים נוספים להון רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיף 41.A.
			-		-	ניכויים בהון רובד 1 נוסף הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
			-		-	ניכויים החלים על הון רובד 1 נוסף מאחר ואין בהון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.
			-		-	סך כל הניכויים בהון רובד 1 נוסף.
			-		-	הון רובד 1 נוסף.
			7,977		8,275	הון רובד 1.
			(87)			
הון רובד 2: מכשירים והפרשות						
			1,190		1,456	מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו.
8			760		397	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.
9			104		80	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'.
			104		80	מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2.
10+11			742		780	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס.
			2,796		2,713	הון רובד 2 לפני ניכויים.
הון רובד 2: ניכויים						
						השקעה עצמית במכשירי הון רובד 2, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים).
			-		-	החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון רובד 2 של תאגידים פיננסיים.
						השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי [בהתאם לטיפול הנהוג במסמך באזל III: מסגרת פיקוחית גלובלית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית, דצמבר 2010].
			-		-	

		הרכב ההון הפיקוחי	
		ליום 30 בספטמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018
הפנייה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
	882	907	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית.
	-	-	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפני יישום התקרה.
	-	-	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 לפי גישת הדירוגים הפנימיים.
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר			
	-	-	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון עצמי רובד 1 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].
	-	-	סכום שנוכה מהון עצמי רובד 1 בשל התקרה.
	-	-	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 1 נוסף הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].
	-	-	סכום שנוכה מהון רובד 1 נוסף בשל התקרה.
	1,672	1,054	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].
	-	-	סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה.

הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים

1	927	הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1.	
2	(3)	6,952	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.
3	(12)	(109)	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי.
-	-	-	מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
4	(33)	446	מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג' (זכויות מיעוט).
	(48)	8,216	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים.

הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים

	-	התאמות יציבותיות להערכות שווי	
	-	מוניטין, בניכוי מיסים נדחים לשלם, אם רלבנטי.	
5	103	נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם.	
	-	מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי	
	-	סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן.	
	-	פער שלילי (shortfall) בין הפרשות להפסדים צפויים.	
	-	גידול בהון העצמי הנובע מעסקאות איגוח.	
6	(1)	4	רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק.
7		-	עודף יעודה על עתודה, בניכוי מיסים נדחים לשלם שיסולקו אם הנכס יהפוך לפגום או יגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
	(44)	176	השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חוזיים).
	-	-	החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים.
	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי (בסכום העולה על 10% מהון עצמי רובד 1)
	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.
	-	-	זכויות שירות למשכנתאות אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1.
	-	-	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1.
	-	-	סכום זכויות שירות למשכנתאות, מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים, העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי.
	-	-	מזה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים
	-	-	מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות
	-	-	מזה: מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי
	(100)	-	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	-	-	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.

הפנייה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	הרכב ההון הפיקוחי ליום 31.12.2017, במיליוני ש"ח
	-	מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות.
	(100)	מזה: בגין השפעת תכנית ההתייעלות.
	-	מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיפים א.26, ב.26 ו-ג.26.
	-	התאמות פיקוחיות בהון עצמי רובד 1 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
	-	ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר ואין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.
	(45)	183 סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1.
	(93)	8,033 הון עצמי רובד 1.

הון רובד 1 נוסף: מכשירים

	-	מכשירי הון מניות רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מכשירים אלו.
	-	מזה: מסווג כהון עצמי בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
	-	מזה: מסווג כהתחייבות בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
	-	מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.
	-	מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג'.
	-	מזה: מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 1 נוסף.
	-	הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים.

הון רובד 1 נוסף: ניכויים

	-	השקעה עצמית במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים).
	-	החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף.
	-	השקעות בהון של תאגידי פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.
	-	השקעות בהון של תאגידי פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.
	-	ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	-	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידי פיננסיים.
	-	מזה: ניכויים נוספים להון רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיף א.41.
	-	ניכויים בהון רובד 1 נוסף הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
	-	ניכויים החלים על הון רובד 1 נוסף מאחר ואין בהון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.
	-	סך כל הניכויים בהון רובד 1 נוסף.
	-	הון רובד 1 נוסף.
	(93)	8,033 הון רובד 1.

הון רובד 2: מכשירים והפרשות

	1,191	מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו.
8	724	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.

הפנייה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	הרכב ההון הפיקוחי ליום 31.12.2017, במיליוני ש"ח
9		מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'.
		מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2.
10+11		הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס.
		הון רובד 2 לפני ניכויים.
		2,749
		הון רובד 2: ניכויים
		השקעה עצמית במכשירי הון רובד 2, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים).
		-
		החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון רובד 2 של תאגידים פיננסיים.
		-
		השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי [בהתאם לטיפול הנהוג במסמך באזל III: מסגרת פיקוחית גלובלית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית, דצמבר 2010].
		-
12		השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.
		-
		ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
		-
		מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
		-
		מזה: ניכויים נוספים להון רובד 2 שלא נכללו במסגרת סעיף 56א.
		-
		התאמות פיקוחיות בהון רובד 2 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
		-
		סך כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2.
		-
		הון רובד 2.
		2,749
		סך ההון.
	(93)	10,782
		סך הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
		-
		סך נכסי סיכון משוקללים.
		77,371
		יחסי הון וכריות לשימור הון
		הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
		10.38%
		הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
		10.38%
		ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
		13.94%
		דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
		יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 לינואר 2015
		9.30%
		יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
		-
		יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 ינואר 2015
		12.80%
		סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)
13		השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה.
		106
14+15		השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה.
		479
		זכויות שירות למשכנתאות.
		-

סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		הרכב ההון הפיקוחי ליום 31.12.2017, במיליוני ש"ח	
הפנייה			
16	447	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה.	
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2			
	734	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה.	
	880	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית.	
	-	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפני יישום התקרה.	
	-	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 לפי גישת הדירוגים הפנימיים.	
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר			
	-	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון עצמי רובד 1 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].	
	-	סכום שנוכה מהון עצמי רובד 1 בשל התקרה.	
	-	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 1 נוסף הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].	
	-	סכום שנוכה מהון רובד 1 נוסף בשל התקרה.	
	1,672	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].	
	-	סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה.	

גילוי בנוגע לקשר בין המאזן לרכיבי ההון הפיקוחי

הפניה לרכיבי ההון הפיקוחי	31.12.2017 מיליוני ש"ח	30.9.2017 מיליוני ש"ח	30.9.2018 מיליוני ש"ח	
				נכסים
	39,186	33,205	32,835	מזומנים ופיקדונות בבנקים
	10,238	10,590	11,880	נירות ערך *
13	106	78	105	* מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינן עולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי שאינן עולות על סף ההפחתה
14	5	5	5	* מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שעולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי שאינן עולות על סף ההפחתה
	10,126	10,507	11,770	* מזה: נירות ערך אחרים
	813	895	904	נירות ערך שנשאלו
	81,216	81,091	86,367	אשראי לציבור
	(838)	(855)	(883)	הפרשה להפסדי אשראי *
11	(675)	(680)	(718)	* מזה הפרשה להפסדי אשראי הנכללת ברובד 2 (מאזני)
	(163)	(175)	(165)	* מזה הפרשה להפסדי אשראי שלא נכללת בהון הפיקוחי
	80,378	80,236	85,484	אשראי לציבור נטו
	675	652	672	אשראי לממשלה
	565	549	596	השקעות בחברה כלולה *
15	474	458	506	* מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שעולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי שלא הופחתו מההון
5	91	91	90	* מזה: מוניטין הכלול בהשקעות בחברות כלולות
	1,095	1,097	1,025	בנינים וציוד
	235	226	223	נכסים בלתי מוחשיים *
5	12	15	9	* מזה מוניטין
	222	211	214	* מזה נכסים בלתי מוחשיים אחרים
	1,342	1,203	1,009	נכסים בגין מכשירים נגזרים
	1,186	1,235	1,223	נכסים אחרים *
16	447	451	456	* מזה נכס מס נדחה
7	-	-	-	* מזה עודף יעודה על עתודה
	738	783	767	* מזה נכסים אחרים נוספים
	4	-	-	נכסים מוחזקים למכירה
	135,717	129,888	135,851	סך כל הנכסים
				התחייבויות והון
	113,511	108,394	113,804	פקדונות הציבור
	1,133	782	857	פקדונות מבנקים
	960	846	948	פקדונות הממשלה
	5,249	5,230	5,155	אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים*
	3,234	3,176	3,222	* מזה כתבי התחייבויות נדחים שאינם מוכרים כהון פיקוחי
8+9	2,015	2,054	1,933	* מזה כתבי התחייבויות נדחים המוכרים כהון פיקוחי**
8+9	825	864	477	** מזה: אינם כשירים כהון פיקוחי וכפופים להוראות המעבר
	1,318	1,160	942	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6	4	4	6	* מזה: בגין סיכון האשראי העצמי
	5,162	5,151	5,735	התחייבויות אחרות
10	(59)	(62)	(62)	* מזה הפרשה להפסדי אשראי הנכללת ברובד 2 (חוץ מאזני)
	127,333	121,563	127,441	סך כל ההתחייבויות
	338	336	-	הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
	7,756	7,706	8,096	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק*
1	927	927	927	* מזה: הון מניות רגילות ופרמיה על מניות רגילות
2	6,949	6,889	7,260	* מזה: עודפים
3	(120)	(111)	(91)	* מזה: רווח אחר כולל מצטבר
	290	283	314	זכויות שאינן מקנות שליטה*
4	212	220	204	* מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להן עצמי רובד 1
	78	63	110	* מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שלא ניתן לייחס להן הפיקוחי
4	233	232	230	* נוסף: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להן עצמי רובד 1 (1)
	8,046	7,989	8,410	סך כל ההון
	135,717	129,888	135,851	סך כל ההתחייבויות והון

(1) עד ליום 31 בדצמבר 2017 סכום זכויות המיעוט כלל חישוב בקשר לאופציית המכר בהתאם להסדר עם הפיקוח על הבנקים.

מידע נוסף - דוח תזרים של תנועות ממועד הדיווח הקודם על ההון הפיקוחי, לרבות שינויים בהון העצמי רובד 1, הון רובד 1, והון רובד 2

לשנה שנסתיימה	לשלושת החודשים שנסתיימו		לתשעת החודשים שנסתיימו		
	ב-30 בספטמבר 2017	2018	2017	2018	
31.12.2017-ב					במיליוני ש"ח
					1. שינוי בהון עצמי רובד 1
					סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים לתחילת תקופה
	7,808	8,018	7,808	8,216	
	435	143	385	340	שינוי בהון המיוחס לבעלי מניות הבנק
					שינוי בהבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
	(12)	10	(6)	(242)	שינוי בזכויות שאינן מקנות שליטה
	(15)	(1)	(17)	(14)	ישום הוראות מעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
	8,216	8,170	8,170	8,300	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים לסוף תקופה
					שינוי בהתאמות פיקוחיות וניכויים:
					סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין מהלכי התייעלות - הון עצמי רובד 1, לתחילת תקופה
	124	176	124	183	
	(11)	(3)	(8)	(4)	שינוי בנכסים בלתי מוחשיים
	48	4	47	(176)	שינוי בהתחייבות להשקעה עצמית במניות
	(1)	10	13	2	שינוי בהתאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
	160	187	176	5	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין מהלכי התייעלות - הון עצמי רובד 1, לסוף תקופה
	23	6	17	20	סך שינוי בהתאמות בגין מהלכי התייעלות - הון עצמי רובד 1
	8,033	7,977	7,977	8,275	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
					2. שינוי בהון רובד 2
					סך הון רובד 2, לפני ניכויים לתחילת תקופה
	2,819	2,722	2,819	2,749	
	(90)	83	(51)	(82)	שינוי בהון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
	20	(9)	28	46	שינוי בהון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
	2,749	2,796	2,796	2,713	סך הון רובד 2, לפני ניכויים לסוף תקופה
					שינוי בניכויים:
	-	-	-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
	-	-	-	-	שינוי בסך הכל ניכויים - הון רובד 2
	2,749	2,796	2,796	2,713	סך הכל הון רובד 2

טבלה 3: הלימות ההון

במסגרת הטמעת הנדבך השני של באזל בבנק מהווה תהליך הערכת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) את הבסיס לקביעת יעד ההון המינימאלי של הקבוצה. להרחבה בנושא זה ראה הדיווח לשנת 2017.

מידע נוסף - דיון בתכנון ההון במסגרת הדיון הכללי בתכנון האסטרטגי של ההנהלה

לבנק תכנית אסטרטגית תלת שנתית, לשנים 2018-2016, במסגרתה עודכנו היעדים הכמותיים עד שנת 2021. התכנית צפויה להתעדכן במהלך 2019. כנגזרת של התכנית האסטרטגית, הכוללת יעדי הכנסות והוצאות שלוש שנים קדימה, נבנה גם תכנון ההון התלת שנתי. התוכנית האסטרטגית על יעדיה הכמותיים מתוקפת פעמיים בשנה, ובמסגרת זאת נעשית בדיקה כי תכנון ההון הקיים הינו בהלימה עם היעדים האסטרטגיים המעודכנים. טרם אישור תכנון ההון, מתבצע תהליך של בחינת העמידה ביעדי ההון במצב עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון.

יישום הנדבך השני של באזל כולל ביצוע תהליך ה-ICAAP כאשר אחד מתוצריו המרכזיים הינו קביעת יעדי ההון במצב עסקים רגיל ובמצב קיצון. יעדי ההון נקבעים להון עצמי רובד 1 ולהון הכולל. יעדי ההון הינם, לכל הפחות, היעדים הרגולטוריים (9% הון עצמי רובד 1, 12.5% הון כולל, בתוספת הגדלת יעדי ההון בגובה 1% מיתרת תיק המשכנתאות).

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון, ואשר לא יפחתו מאלה הרגולטוריים, הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל – יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.3% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.8%.

- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

תכנון ההון לוקח בחשבון שינויים רגולטוריים עתידיים מרכזיים העשויים להשפיע על תכנון ההון. בנוסף תכנון ההון הוא שמרני, כולל כריות ביטחון ויכול לתת מענה למצב של דרישות הון עולות. תכנון ההון התלת שנתי תמך לכל אורך התקופה בדרישות הון שעלו כתוצאה מהגדלת יעדי ההון כפונקציה של תיק המשכנתאות (בהדרגה על פני 8 רבעונים) ובנושאים נוספים.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2018:

השפעת השינוי ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1 באחוזים	השפעת השינוי ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון	בנק (בנתוני המאוחד)
0.13	0.13	אוצר החייל
0.86	0.95	מסד
2.07	2.25	

להלן מפורטים נתוני נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות:

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 30 בספטמבר 2017		ליום 30 בספטמבר 2018		סוג החשיפה
דרישות ההון (1)(12.80%)	נכסי סיכון במיליוני ש"ח	דרישות ההון (1)(12.79%)	נכסי סיכון במיליוני ש"ח	דרישות ההון (1)(12.80%)	נכסי סיכון במיליוני ש"ח	
65	507	64	500	-	-	ריבונות
54	422	50	392	22	174	יישויות סקטור ציבורי
115	899	94	732	88	691	תאגידים בנקאיים
3,993	31,192	4,088	31,963	4,240	33,125	תאגידים
267	2,086	269	2,102	265	2,068	בביטחון נדל"ן מסחרי
1,931	15,087	1,896	14,827	2,046	15,986	קמעונאות ליחידים
462	3,609	461	3,607	459	3,583	עסקים קטנים
1,508	11,784	1,489	11,644	1,589	12,412	בגין משכנתאות לדיוור
581	4,541	576	4,504	546	4,269	נכסים אחרים
37	291	33	257	29	228	סיכון CVA
3	27	4	29	8	63	סיכון סליקה
9,016	70,445	9,024	70,557	9,292	72,599	סך הכל בגין סיכוני אשראי (*)
93	725	103	804	108	845	סיכוני שוק
794	6,201	760	5,943	794	6,207	סיכון תפעולי
9,903	77,371	9,887	77,304	10,194	79,651	סך הכל נכסי סיכון
	10.38%		10.32%		10.39%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי הסיכון
	13.94%		13.94%		13.80%	יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון
	(1)12.80%		(1)12.79%		12.80%	יחס ההון הכולל הנדרש לפי המפקח על הבנקים

(*) מזה סיכון אשראי - צד נגדי (סד) 473 מיליון ₪ ליום 30 בספטמבר 2018.

(1) כולל דרישה להגדלת יחס הון עצמי בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיוור".

נכסים משוקלים בסיכון ביחס לפעילויות העסקיות ולסיכונים הקשורים (במיליוני ש"ח)

ליום 30 בספטמבר 2018								מגזרי פעילות פיקוחיים
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ	
27,826	65	14,203	6,648	16,880	483	6,494	72,599	סיכון אשראי
-	-	-	-	-	-	845	845	סיכון שוק
2,425	120	1,736	440	808	383	295	6,207	סיכון תפעולי
30,251	185	15,939	7,088	17,688	866	7,634	79,651	סך הכל
ליום 30 בספטמבר 2017								מגזרי פעילות פיקוחיים
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ	
26,325	60	14,021	5,698	16,813	373	7,267	70,557	סיכון אשראי
-	-	-	-	-	-	804	804	סיכון שוק
2,346	117	1,699	412	875	434	60	5,943	סיכון תפעולי
28,671	177	15,720	6,110	17,688	807	8,131	77,304	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2017								מגזרי פעילות פיקוחיים
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ	
26,661	56	13,844	5,368	16,438	482	7,596	70,445	סיכון אשראי
-	-	-	-	-	-	725	725	סיכון שוק
2,434	122	1,787	438	657	459	304	6,201	סיכון תפעולי
29,095	178	15,631	5,806	17,095	941	8,625	77,371	סך הכל

דוח תנועה בחשיפה לאחר הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון (במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018												
שינויים בחשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות (לפני המרה לאשראי)												
ניכוי מבסיס ההון	שינוי בנכסי סיכון	250%	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	0%	סה"כ	סוג החשיפה
	77,371										159,166	יתרה ליום 31.12.2017
-	(507)	-	-	-	-	-	-	-	(2,535)	(435)	(2,970)	ריבונות
-	(248)	-	-	-	-	-	(1,012)	-	948	216	152	יישיות סקטור ציבורי
-	(208)	-	-	(15)	-	-	(205)	-	(476)	(146)	(842)	תאגידים בנקאיים
-	1,933	-	(20)	1,931	-	-	115	-	56	-	2,082	תאגידים
-	(18)	-	(16)	(24)	-	-	-	-	-	-	(40)	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	899	-	17	25	1,365	-	-	-	-	-	1,407	קמעונאות ליחידים
-	(26)	-	3	3	(523)	-	-	-	-	-	(517)	עסקים קטנים
-	736	-	2	(2)	467	-	451	171	-	-	1,089	בגין משכנתאות לדיוור
-	(272)	51	(6)	(402)	-	-	-	-	-	58	(299)	נכסים אחרים
-	2,289	51	(20)	1,516	1,309	-	(651)	171	(2,007)	(307)	62	סה"כ השינוי באשראי
	36											סיכון סליקה
	120											סיכון שוק
	6											סיכון תפעולי
	(63)											CVA
	(108)	-	-	(44)	(746)	790	-	-	-	-	-	שינוי רגולטורי ומתודולוגי השפעות אחרות
	79,651										159,228	יתרה ליום 30.09.2018

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017												
שינויים בחשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות (לפני המרה לאשראי)												
ניכוי מבסיס ההון	שינוי בנכסי סיכון	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	סה"כ	סוג החשיפה	
	76,178										151,395	יתרה ליום 31.12.2016
-	68	-	-	-	-	(78)	-	540	560	1,022	ריבונות	
-	(30)	-	-	(1)	-	15	-	(3)	(18)	(7)	יישיות סקטור ציבורי	
-	(407)	-	-	(6)	-	(755)	-	(161)	(611)	(1,533)	תאגידים בנקאיים	
-	159	-	(93)	(1,014)	-	7	-	-	-	(512)	תאגידים	
-	(221)	-	-	(251)	-	-	-	588	-	(251)	בביטחון נדל"ן מסחרי	
-	851	-	(31)	23	1,758	-	-	-	-	1,750	קמעונאות ליחידים	
-	(2)	-	(8)	12	50	-	-	-	-	54	עסקים קטנים	
-	410	-	15	(30)	174	411	206	-	-	776	בגין משכנתאות לדיוור	
-	(27)	66	(10)	(174)	-	-	-	-	(19)	(137)	נכסים אחרים	
-	801	66	(127)	(1,441)	1,982	(400)	206	964	(88)	1,162	סה"כ השינוי באשראי	
-	(69)											סיכון סליקה
-	56											סיכון שוק
-	(225)											סיכון תפעולי
-	23											CVA
-	540											שינוי רגולטורי ומתודולוגי
	-											השפעות אחרות
-	77,304										152,557	יתרה ליום 30.09.2017

* בגין צד נגדי מרכזי שנכנס לתוקף ב-1/1/17.

שלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018												
שינויים בחשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות (לפני המרה לאשראי)												
ניכוי מבטיס ההון	שינוי בנכסי סיכון	250%	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	0%	סה"כ	סוג החשיפה
	80,606										159,419	יתרה ליום 30.06.2018
-	(629)	-	-	-	-	-	-	-	(3,144)	3,284	140	ריבונות
-	(263)	-	-	(1)	-	-	(1,026)	-	948	(110)	(189)	יישיות סקטור ציבורי
-	(1)	-	-	4	-	-	(191)	-	451	-	264	תאגידים בנקאיים
-	350	-	(17)	11	-	-	38	-	116	-	148	תאגידים
-	(172)	-	(9)	(157)	-	-	-	-	-	-	(166)	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	408	-	4	26	635	-	-	-	-	-	665	קמעונאות ליחידים
-	(12)	-	-	13	(72)	-	-	-	-	-	(59)	עסקים קטנים
-	260	-	(1)	(164)	102	(1)	95	-	-	-	31	בגין משכנתאות לדיוור
-	(1,071)	19	(5)	(1,114)	-	-	-	-	-	75	(1,025)	נכסים אחרים
-	(1,130)	19	(28)	(1,382)	665	(1)	(1,084)	-	(1,629)	3,249	(191)	סה"כ השינוי באשראי
	(10)											סיכון סליקה
	231											סיכון שוק
	27											סיכון תפעולי
	(33)											CVA
	(40)	-	-	31	(295)	264	-	-	-	-	-	שינוי רגולטורי ומתודולוגי
												השפעות אחרות
	79,651										159,228	יתרה ליום 30.09.2018

שלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017												
שינויים בחשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות (לפני המרה לאשראי)												
ניכוי מבטיס ההון	שינוי בנכסי סיכון	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	סה"כ	סוג החשיפה	
	76,488										151,532	יתרה ליום 30.06.2017
-	19	-	-	-	-	-	-	93	316		409	ריבונות
-	(11)	-	-	-	-	-	61	-	1	34	96	יישיות סקטור ציבורי
-	(76)	-	-	9	-	(109)	-	(123)	(225)		(448)	תאגידים בנקאיים
-	441	-	(196)	265	-	1	-	57	-		127	תאגידים
-	(62)	-	-	(114)	-	-	-	-	-		(114)	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	237	-	1	21	505	-	-	-	-		527	קמעונאות ליחידים
-	26	-	5	8	46	-	-	-	-		59	עסקים קטנים
-	138	-	13	(78)	65	119	(18)	-	-		101	בגין משכנתאות לדיוור
-	243	9	(12)	237	-	-	-	-	34		268	נכסים אחרים
-	955	9	(189)	348	616	72	(18)	28	159		1,025	סה"כ השינוי באשראי
-	(34)											סיכון סליקה
-	(54)											סיכון שוק
-	(59)											סיכון תפעולי
-	8											CVA
-	-											שינוי רגולטורי ומתודולוגי
-	-											השפעות אחרות
-	77,304										152,557	יתרה ליום 30.09.2017

דוח תנועה בחשיפה לאחר הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון (במיליוני ש"ח) – המשך

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017											
שינויים בחשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות (לפני המרה לאשראי)											
ניכוי מבסיס ההון	שינוי בנכסי סיכון	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	סה"כ	סוג החשיפה יתרה ליום 31.12.2016
	76,178									151,395	
-	75	-	-	-	-	(78)	-	574	5,400	5,896	ריבנות
-	-	-	-	(1)	-	108	-	(4)	148	251	יישויות סקטור ציבורי
-	(240)	-	-	(8)	-	(845)	-	896	(755)	(712)	תאגידים בנקאיים
-	(612)	-	(127)	(1,173)	-	-	-	669	-	(641)	תאגידים
-	(237)	-	-	(266)	-	(10)	-	-	-	(266)	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	1,111	-	(31)	(10)	2,229	-	-	-	-	2,188	קמעונאות ליחידים
-	-	-	(15)	9	100	-	-	-	-	94	עסקים קטנים
-	550	-	17	(45)	281	607	255	-	-	1,115	בגין משכנתאות לדיור
-	10	82	(20)	(169)	-	-	-	-	(47)	(154)	נכסים אחרים
-	657	82	(176)	(1,663)	2,610	(218)	255	2,135	4,746	7,771	סה"כ השינוי באשראי
-	(71)										סיכון סליקה
-	(23)										סיכון שוק
-	33										סיכון תפעולי
-	57										CVA
-	540										שינוי רגולטורי ומתודולוגי
-	-										השפעות אחרות
-	77,371									159,166	יתרה ליום 31.12.2017

הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)	
			בנתוני המאוחד
			א. הון לצורך חישוב יחס ההון
8,033	7,977	8,275	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2,749	2,796	2,713	הון רובד 2, לאחר ניכויים
10,782	10,773	10,988	סך הכל הון כולל
			ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			סיכון אשראי
			סיכונים שוק
			סיכון תפעולי
			סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			ג. יחס ההון לרכיבי סיכון
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
			יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
			יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			חברות בת משמעותיות
			בנק אוצר החייל בע"מ
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
			יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
			יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			בנק מסד בע"מ
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
			יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
			יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

(במיליוני ש"ח)

(3) רכיבי הון לצורך חישוב יחס הון (בנתוני המאוחד)

31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	
2017	2017	2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
7,756	7,706	8,096	א. הון עצמי רובד 1 הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
(2)446	(2)452	204	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1 זכויות שאינן מקנות שליטה
14	12	-	יישום הוראות המעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
8,216	8,170	8,300	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
			נכסים בלתי מוחשיים
			התחייבות להשקעה עצמית במניות
			התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(103)	(106)	(99)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
(2) (176)	(2) (175)	-	סך התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
(4)	(18)	(6)	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
(283)	(299)	(105)	
100	106	80	
8,033	7,977	8,275	
			ב. הון רובד 2
2,015	2,054	1,933	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
734	742	780	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
2,749	2,796	2,713	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
			ניכויים:
-	-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
2,749	2,796	2,713	סך הכל הון רובד 2

31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	
2017	2017	2018	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
10.11%	10.07%	10.28%	(4) השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1
0.12%	0.09%	-	יחס ההון לרכיבי סיכון
10.23%	10.16%	10.28%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299 ולפני השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות
0.15%	0.16%	0.11%	השפעת הוראות המעבר
10.38%	10.32%	10.39%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין מהלכי ההתייעלות
			השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

- (1) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2017 הינם 9.0% ו-12.5% בהתאמה, ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017.
- (2) עד ליום 31 בדצמבר 2017 הבנק יישם את הוראות המעבר של באזל בקשר עם אופציית המכר שניתנה לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה (30.9.17 - 57 מיליון ש"ח ו-31.12.17 - 58 מיליון ש"ח).
- (3) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 111 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות (30.9.17 - 149 מיליון ש"ח ו-31.12.17 - 139 מיליון ש"ח).

* הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחתות בהדרגה עד יום 31 בדצמבר 2020. ביום 16 בספטמבר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2019.

השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף

31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
			במיליוני ש"ח
135,717	129,888	135,850	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים
-	-	-	התאמות בגין השקעות בישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח או המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים
-	-	-	התאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף
123	151	331	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
-	-	-	התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך (לדוגמא: עסקאות רכש חוזר והלוואות מובטחות דומות אחרות)
9,723	9,618	10,097	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווי ערך אשראי)
574	578	622	התאמות אחרות
146,137	140,235	146,901	חשיפה לצורך יחס המינוף

יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
			במיליוני ש"ח
134,240	128,475	134,660	חשיפות מאזניות (*)
(103)	(106)	(99)	נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות בטחונות) (סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1)
134,137	128,369	134,561	סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
			חשיפות בגין נגזרים
545	469	561	עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים (לדוגמא: לאחר הפחתת בטחון משתנה במזומן כשיר)
906	872	763	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור
-	-	-	(ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים)
-	-	-	(רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח)
17	18	18	סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
(4)	(6)	(3)	בניכוי: קיזוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכוי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו
1,464	1,353	1,339	סך חשיפות בגין נגזרים
			חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
813	895	904	נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא קיזוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמטופלות כמכירה חשבונאית
-	-	-	(סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך)
-	-	-	חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות ערך
-	-	-	חשיפות בגין עסקאות כסוכן
813	895	904	סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
			חשיפות חוץ מאזניות אחרות
33,179	32,476	32,884	חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
(23,456)	(22,858)	(22,787)	(התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי)
9,723	9,618	10,097	פריטים חוץ מאזניים
			הון וסך החשיפות
8,033	7,977	8,275	הון רובד 1
146,137	140,235	146,901	סך החשיפות
			יחס מינוף
5.50%	5.69%	5.63%	יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

(*) עיקר סכום ההתאמות נובע מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי.

31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
		במיליוני ש"ח	
			א. בנתוני המאוחד
8,033	7,977	8,275	הון רובד *1
146,137	140,235	146,901	סך החשיפות
		באחוזים	
5.50%	5.69%	5.63%	יחס המינוף
			ב. חברות בת משמעותיות
			בנק אוצר החייל בע"מ
5.79%	5.73%	5.67%	יחס המינוף
			בנק מסד בע"מ
6.99%	7.11%	7.20%	יחס המינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* להשפעת הוראת המעבר והשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, ראה סעיף (4) לעיל.

טבלה 4: סיכון אשראי - דרישות גילוי כלליות לכל התאגידים הבנקאיים

סיכון האשראי הינו הסיכון שלוה או צד נגדי, של הבנק, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. סיכון האשראי מנוהל באמצעות יישום מדיניות אשראי בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311. במסגרת יישום הוראות באזל מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. במסגרת נדבך 2 מאותגרת הקצאת ההון של הנדבך הראשון ובמידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים האשראי. להרחבה בנושא סיכון האשראי וניהולו ראה הדיווח לשנת 2017.

סיכונים בתיק ההלוואות לדיור

פעילות המשכנתאות בקבוצת הבנק

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 העמיד הבנק משכנתאות לציבור, בניטרול מיחזורים, בסכום כולל של 3,139 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,827 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 11.0%. נתונים אלה כוללים הלוואות לדיור ממקורות הבנק (ללא אשראי מכספי אוצר) בסך של 3,124 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,819 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 10.8%. סך כל המיחזורים של הלוואות לדיור הנובעים מפרעונות מוקדמים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 הסתכם ב-237 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-152 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 55.9%. תיק ההלוואות לדיור בבנק בלבד ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב-23,876 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-22,464 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017, גידול בשיעור של 6.3%.

מדיניות האשראי של הקבוצה בתחום המשכנתאות

על רקע הסיכון בו פועלת מערכת הבנקאות הישראלית בתחום האשראי למשכנתאות וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי לדיור והוראות המפקח על הבנקים, נוקט הבנק במדיניות אשראי מידתית המאשרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, שיעור החזר מהכנסת הלווה ויכולת עמידה בהחזרים שוטפים גם בתרחישים של שינויי רבית. כמו כן, קיימות מגבלות בדבר השיעור המקסימלי של רכיב הרבית המשתנה בתמהיל ההלוואה ובדבר גודל הלוואה ללווה יחיד. הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ושיעור המימון. הבנק מעניק אשראי במשורה לקבוצות רכישה ומתמקד בקבוצות הבונות באזורי ביקוש ובקבוצות בהן המארגן הינו בעל ניסיון מוכח בתחום. ככלל, הבנק מקיים, מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, דיון תקופתי בכל תיקי קבוצות הרכישה, בוחן את מצב הפרויקטים ובדק אם נדרשת הפרשה להפסדי אשראי בגין קבוצות הרכישה, מעבר לסיכון האשראי הפרטני של כל חבר בקבוצה.

הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש באמצעות כלים לחישוב התשואה. הבנק מבצע בקרה חודשית אחר התפתחות מאפייני סיכון, ביניהם: שיעור מימון, יחס החזר מהכנסה, מטרת ההלוואה וכדומה.

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור המימון (Loan To Value), המחושב על פי הוראת הפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיור והינו היחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור הלוואה. יצוין כי עליית שווי נכס כשלעצמה אינה מהווה אירוע לחישוב מחדש של LTV ואילו בעת מתן אשראי נוסף בביטחון אותו נכס ניתן לחשב LTV בהתייחס לשמאות עדכנית. תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 כולל כ-71% אשראי שניתן עם שיעור מימון עד 60%, בדומה ל-30 בספטמבר 2017. כ-95% מסך האשראי ניתן בשיעור מימון של עד 75%, בדומה ל-30 בספטמבר 2017.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 כוללים כ-72% אשראי שניתן עם שיעור מימון של עד 60%, בהשוואה ל-76% בתקופה המקבילה אשתקד. כל הביצועים ניתנו בשיעור מימון של עד 75%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור החזר מהכנסה

פרמטר מרכזי נוסף המשמש את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור החזר מהכנסת הלווה. יחס זה מאפשר לבנק להעריך את יכולתו של לווה לעמוד בהחזרי ההלוואה השוטפים כסדרם מתוך הכנסתו הקבועה כפי שהיתה במועד מתן ההלוואה.

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 כולל כ-79% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בדומה ל-30 בספטמבר 2017. כ-90% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בדומה ל-30 בספטמבר 2017.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 כוללים כ-84% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה ל-83% בתקופה המקבילה אשתקד. כ-92% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בהשוואה ל-88% בתקופה המקבילה אשתקד.

הלוואות ברבית משתנה

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 כולל שיעור של 62% אשראי שניתן ברבית משתנה ומסתכם לסך של 14,785 מיליון ש"ח.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 כוללים סך של 1,018 מיליון ש"ח ברבית משתנה עד חמש שנים, המהווים 33% מסך הביצועים וסך של 732 מיליון ש"ח ברבית משתנה כל חמש שנים, המהווים 23% מסך הביצועים.

הלוואות ארוכות טווח

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 כולל כ-60% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 20 שנה ומסתכם לסך של 14,453 מיליון ש"ח.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 כוללים כ-47% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 20 שנה ומסתכמים לסך של 1,460 מיליון ש"ח.

להלן נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדיור בבנק בלבד לפי מגזרי הצמדה (ללא אשראי מכספי אוצר ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

סך הכל	בביטחון		למטרת מגורים										
	דירת מגורים	סך הכל	מגזר צמוד מט"ח		מגזר צמוד מדד		מגזר לא צמוד		מגזר משתנה		מגזר רבית קבועה		
			יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	
23,876	946	22,930	0.2	37	16.9	3,868	13.5	3,101	44.3	10,154	25.1	5,770	30.9.18
22,744	1,040	21,704	0.2	48	17.4	3,779	13.9	3,010	44.1	9,563	24.4	5,304	31.12.17

להלן נתונים על התפתחות המשכנתאות בבנק בלבד (ללא אשראי מכספי אוצר):

שנת 2014	שנת 2015	שנת 2016	שנת 2017	תשעה חודשים 2017	תשעה חודשים 2018
3,707	4,796	4,337	3,756	2,819	3,124
4.4%	29.4%	(9.6%)	(13.4%)	(16.9%)	10.8%
0.01%	0.01%	0.01%	(0.01%)	(0.01%)	0.03%
0.74%	0.60%	0.55%	0.51%	0.52%	0.50%

ביצועי ההלוואות לדיור (במיליוני ש"ח)
 שיעור השינוי בביצועי ההלוואות לדיור ביחס לתקופה מקבילה
 שיעור ההוצאה (ההכנסה) להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק
 שיעור הפרשה המצטברת להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיר)

הצריכה הפרטית נמצאת בשנים האחרונות במגמת צמיחה וכפועל יוצא גם היקף האשראי לאנשים פרטיים. הבנקים בקבוצה מעמידים אשראי צרכני למגוון משקי הבית המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, חלקם במערכת החינוך ובמערכת הביטחון. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל:

שינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	2018	
2017	2017	2017	2017	2018	
ב-%		במיליוני ש"ח			
0.5	6.6	5,024	4,737	5,048	יתרות עו"ש ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
7.8	9.0	14,408	14,251	15,534	הלוואות אחרות
5.9	8.4	19,432	18,988	20,582	סך כל סיכון האשראי המאזני
5.9	6.4	3,985	3,967	4,220	מסגרות עו"ש לא מנוצלות
5.8	6.9	6,216	6,152	6,579	מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות
44.7	33.4	1,095	1,188	1,585	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
9.6	9.5	11,296	11,307	12,384	סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני
7.3	8.8	30,728	30,295	32,966	סך כל סיכון האשראי הכולל
8.4	10.6	18,421	18,055	19,964	ממוצע היקף האשראי, כולל משיכת יתר בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות

להלן התפלגות סיכון האשראי מסך החובות לאנשים פרטיים בישראל:

שינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	2018	
2017	2017	2017	2017	2018	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(1.1)	2.3	89	86	88	סיכון אשראי פגום
3.0	0.4	269	276	277	סיכון אשראי בעייתי לא פגום
7.3	8.9	30,370	29,933	32,601	סיכון אשראי לא בעייתי
7.3	8.8	30,728	30,295	32,966	סך כל סיכון האשראי
12.0	3.7	25	27	28	מזה: חובות שאינם פגומים בפיקוד של 90 ימים או יותר
4.1	5.5	74	73	77	יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
		0.33%	0.31%	0.25%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור (1)

(1) על בסיס שנתי

לפרוט נוסף ראה פרק סיכון אשראי בסקירת הסיכונים בדוח ההנהלה והדירקטוריון ל- 30.09.18.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

31 בדצמבר	30 בספטמבר	2018	
2017	2017	2018	במיליוני ש"ח
1,282	1,339	1,837	סיכון אשראי כולל (1)
4,764	4,727	5,381	נדל"ן שבנייתו לא הושלמה
3,994	3,924	3,979	מזה: קרקע גולמית
4,609	4,752	5,195	נדל"ן בתהליכי בניה
14,649	14,742	16,392	נדל"ן שבנייתו הושלמה
			אחר(2)
			סך הכל

(1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 5,243 מיליון ש"ח, אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה בסך של 422 מיליון ש"ח ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר ואחרים בסך של 5,532 מיליון ש"ח (30.9.17 - 4,755 מיליון ש"ח, 361 מיליון ש"ח ו-4,874 מיליון ש"ח, בהתאמה, 31.12.17 - 4,782 מיליון ש"ח, 394 מיליון ש"ח ו-4,864 מיליון ש"ח, בהתאמה).

(2) כולל אשראי ללווים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, או לוויי ששווי הנכס שלהם למימוש מהיר מבטיח פחות מ-50% מסך סיכון האשראי של הלווה.

להרחבה בנושא ניהול סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן ראה הדיווח לשנת 2017.

מימון ממונף - Leveraged Finance

ליום 30 בספטמבר 2018 סך יתרות האשראי המצרפיות (אשראי מאזני וחוז מאזני נטו, בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות מותרים בניכוי) הנחשבות כמימון ממונף הסתכם ב-1,506 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,405 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2017 ו-1,272 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017. להרחבה בנושא מימון ממונף ראה הדיווח לשנת 2017.

ניהול סיכונים סביבתיים

להרחבה בנושא ניהול סיכונים סביבתיים ראה הדיווח לשנת 2017.

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 30 בספטמבר 2018, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיבי השונים, הכולל רכיבים חוץ מאזניים ליום 30 בספטמבר 2018, הסתכם ב-1,793 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,642 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 9.2%. יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בקבוצה ליום 30 בספטמבר 2018, עמד על 1.5%, בהשוואה ל-1.4% בסוף שנת 2017. 20.6% מסיכון האשראי הבעייתי בקבוצה משוייכים לענף התעשייה, 13.3% לענף הנדל"ן, 21.9% לענף המסחר ו-31.5% לענף הלקוחות הפרטיים, לרבות הלוואות לדיוור. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 1.8%, בדומה לסוף שנת 2017.

1. סיכון אשראי בעייתי

31 בדצמבר 2017			30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח									
665	118	547	704	130	574	601	97	504	סיכון אשראי פגום
162	5	157	195	6	189	162	5	157	סיכון אשראי נחות
815	70	745	908	98	810	1,030	113	917	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
1,642	193	1,449	1,807	234	1,573	1,793	215	1,578	סך סיכון אשראי בעייתי
205	-	205	199	-	199	232	-	232	מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר

31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
במיליוני ש"ח			
493	520	450	2. נכסים שאינם מבצעים חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית
49	49	50	3. נכסים פגומים מבצעים חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות רבית
5	5	4	אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית
54	54	54	סך הכל נכסים פגומים מבצעים

לשנת שנת 2017		לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2017		לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018		לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2017		לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2018		
במיליוני ש"ח										
577	577	542	752	521	752	521	521	521	521	4. שינויים בחובות פגומים יתרת חובות פגומים לתחילת התקופה
*551	487	171	101	42	101	42	42	42	42	סיווגים חדשים
(41)	(33)	(8)	-	-	-	-	-	-	-	ביטול סיווגים
* (406)	* (376)	(118)	* (276)	(32)	* (276)	(32)	(32)	(32)	(32)	גביית חובות
(139)	(86)	(87)	(8)	(31)	(8)	(31)	(31)	(31)	(31)	מחיקות חשבונאיות
542	569	500	569	500	569	500	500	500	500	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה

* מזה: בגין חוב אחד בסך של כ-227 מיליון ש"ח, אשר סווג בשנת 2017 כחוב פגום בארגון מחדש ונגבה לאחר מכן.

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		5. מדדי סיכון
	2017	2018	
0.92%	0.95%	0.85%	שיעור חובות פגומים או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור מזה:
0.67%	0.70%	0.58%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.25%	0.25%	0.27%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.42%	1.58%	1.49%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי הכולל בגין הציבור
0.15%	0.16%	0.21%	שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
0.18%	0.16%	0.12%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
1.03%	1.05%	1.02%	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
154.6%	150.3%	176.6%	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
108.5%	107.8%	120.6%	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור בפיגור של 90 יום או יותר
16.7%	15.1%	11.9%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

* על בסיס שנתי.

הירידה בשיעור יתרת האשראי הפגום מיתרת האשראי לציבור נובעת בעיקר מקיטון ביתרת האשראי הפגום עקב פרעונות
וכן עקב מחיקות חשבונאיות.

סך כל חשיפות האשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 30 בספטמבר 2017		ליום 30 בספטמבר 2018		סוג החשיפה
חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת ⁽¹⁾	יתרת החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת ⁽¹⁾	יתרת החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת ⁽¹⁾	יתרת החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
113,319	121,549	111,261	115,470	119,435	120,614	הלוואות
11,879	9,481	12,479	9,668	10,476	11,256	אגרות חוב
1,754	1,804	1,742	1,671	1,699	1,558	נגזרים (OTC)
33,468	33,181	33,540	32,456	33,705	32,896	חשיפות חוץ מאזניות ⁽²⁾
3,714	3,735	3,709	3,741	3,908	3,449	נכסים אחרים
164,134	169,750	162,731	163,006	169,223	169,773	סך הכל חשיפת אשראי ברוטו

(1) חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת חושבה כממוצע החשיפות לתחילת השנה ולסופי הרבעונים.

(2) לפני הכפלה במקדמי המרה לאשראי.

חשיפה למדינות זרות

החשיפה המאזנית למדינות זרות כוללת פיקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים. החשיפה החוץ מאזנית כוללת ערבויות, סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומסגרות לא מנוצלות.

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות⁽¹⁾ ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך⁽⁵⁾ (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2018														
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾				חשיפה מאזנית ⁽²⁾										
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾				חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבים מקומיים						חשיפה מאזנית מעבר לגבול				
מזה סיכון	לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	סך חשיפה חוץ מאזנית	סיכון אשראי חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽⁴⁾		
														מזה סיכון
ארצות הברית	564	3,027	-	70	-	1	3,591	-	-	-	389	917	2,285	
ספרד	1	2	-	14	-	-	3	-	-	-	2	1	-	
איטליה	2	2	-	5	-	-	4	-	-	-	4	-	-	
אירלנד	1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	
פורטוגל	-	2	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	
מדינות אחרות	318	2,862	-	376	-	22	3,259	79	-	79	2,010	1,112	58	
סך כל החשיפות למדינות זרות	886	5,895	-	466	-	23	6,860	79	-	79	2,408	2,030	2,343	
סך כל החשיפות למדינות LDC	7	241	-	79	-	6	248	-	-	-	247	1	-	

30 בספטמבר 2017														
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾				חשיפה מאזנית ⁽²⁾										
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾				חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבים מקומיים						חשיפה מאזנית מעבר לגבול				
מזה סיכון	לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	סך חשיפה חוץ מאזנית	סיכון אשראי חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽⁴⁾		
														מזה סיכון
ארצות הברית	448	2,749	-	89	1	11	3,197	-	-	-	*422	990	1,785	
ספרד	-	3	-	15	-	-	3	-	-	-	2	1	-	
איטליה	3	25	-	2	-	-	28	-	-	-	27	1	-	
אירלנד	1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	
פורטוגל	-	2	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	
מדינות אחרות	667	2,495	-	*563	-	19	3,398	236	2	238	*1,981	1,145	36	
סך כל החשיפות למדינות זרות	1,119	5,274	-	670	1	30	6,629	236	2	238	2,435	2,137	1,821	
סך כל החשיפות למדינות LDC	16	135	-	102	-	5	151	-	-	-	149	2	-	

* סווג מחדש.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני חוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (5) ניתן מידע גם בדבר כל החשיפות למדינות פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.

31 בדצמבר 2017													
חשיפה חוץ מאזנית ⁽³⁾⁽²⁾			חשיפה מאזנית ⁽²⁾										
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾			חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבים מקומיים							חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
מזה סיכון	לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה סיכון חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	פגומים חובות	סיכון אשראי מאזני בעייתי	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽⁴⁾	
	473	3,156	-	84	-	-	3,629	-	-	*485	1,047	2,097	ארצות הברית
	1	3	-	19	-	-	4	-	-	3	1	-	ספרד
	2	10	-	2	-	-	12	-	-	11	1	-	איטליה
	-	1	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	אירלנד
	-	2	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	פורטוגל
	922	2,660	-	*470	-	13	3,790	208	2	*2,390	1,061	131	מדינות אחרות
	1,398	5,832	-	576	-	13	7,438	208	2	2,892	2,110	2,228	סך כל החשיפות למדינות זרות
	16	155	-	81	-	1	171	-	-	170	1	-	סך כל החשיפות למדינות LDC

* סווג מחדש

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך (במיליוני ש"ח)

סכום החשיפות המאזניות	סכום החשיפות המאזניות	סכום החשיפות המאזניות
ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018
-	*-	-

* סווג מחדש

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות (במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום							
30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018				
פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו		
ונצואלה	ונצואלה	ונצואלה	ונצואלה	ונצואלה	ונצואלה		
2	3	2	1	2	1	2	סכום החשיפה בתחילת התקופה
-	(2)	-	-	-	-	-	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
2	1	2	1	2	1	2	סכום חשיפה בסוף התקופה

לתשעת החודשים שנתיימו ביום							
30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018				
פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו		
ונצואלה	ונצואלה	ונצואלה	ונצואלה	ונצואלה	ונצואלה		
2	2	2	14	2	4	2	סכום החשיפה בתחילת השנה
-	(1)	-	(13)	-	(3)	-	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
2	1	2	1	2	1	2	סכום חשיפה בסוף התקופה

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017			
פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו	
ונצואלה	ונצואלה	ונצואלה	
2	2	2	סכום החשיפה בתחילת השנה
-	-	-	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	2	-	חשיפות שהתווספו
2	4	2	סכום החשיפה בסוף השנה

התפלגות חשיפות לפי סוג ענף או צד נגדי, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.

**התפלגות החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי סוג ענף או צד נגדי,
ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:**

ליום 30 בספטמבר 2018						סוג החשיפה
סך הכל חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות	
במיליוני ש"ח						
41,181	-	26	1	9,267	34,887	ריבונות
2,074	-	131	65	1,328	550	סקטור ציבורי
3,440	-	40	240	107	3,053	תאגידים בנקאיים
50,971	-	17,106	1,203	554	32,108	חובות של תאגידים
2,132	-	51	-	-	2,081	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
35,248	-	12,754	46	-	22,448	קמעונאות ליחידים
6,748	-	1,706	3	-	5,039	הלוואות לעסקים קטנים
24,492	-	1,044	-	-	23,448	משכנתאות לדירור
3,487	3,449	38	-	-	-	אחרים
169,773	3,449	32,896	1,558	11,256	120,614	סך הכל

ליום 30 בספטמבר 2017						סוג החשיפה
סך הכל חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות	
במיליוני ש"ח						
40,138	-	21	-	7,666	32,451	ריבונות
1,666	-	174	75	957	460	סקטור ציבורי
3,385	-	54	265	441	2,625	תאגידים בנקאיים
48,599	-	16,487	1,264	604	30,244	חובות של תאגידים
2,215	-	101	-	-	2,114	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
32,822	-	12,126	63	-	20,633	קמעונאות ליחידים
7,311	-	2,308	4	-	4,999	הלוואות לעסקים קטנים
23,067	-	1,123	-	-	21,944	משכנתאות לדירור
3,803	3,741	62	-	-	-	אחרים
163,006	3,741	32,456	1,671	9,668	115,470	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2017						סוג החשיפה
סך הכל חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות	
במיליוני ש"ח						
44,981	-	22	-	7,493	37,466	ריבונות
1,927	-	240	79	1,119	489	סקטור ציבורי
4,209	-	40	237	269	3,663	תאגידים בנקאיים
48,661	-	17,092	1,454	600	29,515	חובות של תאגידים
2,190	-	101	-	-	2,089	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
33,258	-	12,114	32	-	21,112	קמעונאות ליחידים
7,334	-	2,326	2	-	5,006	הלוואות לעסקים קטנים
23,404	-	1,195	-	-	22,209	משכנתאות לדירור
3,786	3,735	51	-	-	-	אחרים
169,750	3,735	33,181	1,804	9,481	121,549	סך הכל

(1) לפני הכפלה במקדמי המרה לאשראי.

יתרות לפי תקופה חוזית לפירעון

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממזין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי

ליום 30 בספטמבר 2018						סוג החשיפה
סך הכל	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות	
98,647	980	24,226	1,282	3,701	68,458	עם דרישה ועד שנה
33,475	38	4,584	208	2,812	25,833	מעל שנה ועד חמש שנים
32,946	333	1,625	68	4,743	26,177	מעל חמש שנים
165,068	1,351	30,435	1,558	11,256	120,468	סך הכל תזרימי מזומנים
4,705	2,098	2,461	-	-	146	ללא תקופת פירעון
169,773	3,449	32,896	1,558	11,256	120,614	סך הכל

ליום 30 בספטמבר 2017						סוג החשיפה
סך הכל	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות	
96,971	561	24,803	1,424	4,134	66,049	עם דרישה ועד שנה
32,343	839	4,015	168	1,849	25,472	מעל שנה ועד חמש שנים
28,960	317	1,065	79	3,685	23,814	מעל חמש שנים
158,274	1,717	29,883	1,671	9,668	115,335	סך הכל תזרימי מזומנים
4,732	2,024	2,573	-	-	135	ללא תקופת פירעון
163,006	3,741	32,456	1,671	9,668	115,470	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2017						סוג החשיפה
סך הכל	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות	
104,222	1,273	25,922	1,507	3,962	71,558	עם דרישה ועד שנה
31,442	51	3,898	198	1,789	25,506	מעל שנה ועד חמש שנים
29,457	309	958	99	3,730	24,361	מעל חמש שנים
165,121	1,633	30,778	1,804	9,481	121,425	סך הכל תזרימי מזומנים
4,629	2,102	2,403	-	-	124	ללא תקופת פירעון
169,750	3,735	33,181	1,804	9,481	121,549	סך הכל

(1) לפני הכפלה במקדמי המרה לאשראי.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2018										
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)							סיכון אשראי כולל (1)			
הפסדי אשראי (4)			מזה: חובות (2)				דירוג ביצוע אשראי (5)			
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	סך הכל	בעייתי (6)	סך הכל	סך הכל		
פעילות לווים בישראל										
ציבור - מסחרי										
6	1	1	4	12	485	583	12	546	588	חקלאות
-	-	-	-	-	73	363	-	418	421	כרייה וחציבה
167	-	27	136	370	7,521	9,965	370	9,457	10,142	תעשייה
86	(1)	9	63	140	4,603	10,699	140	10,407	10,776	בינוי ונדל"ן - בינוי (7)
22	1	-	82	99	5,117	5,465	99	5,245	5,616	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
7	-	1	4	6	749	977	6	1,114	1,169	אספקת חשמל ומים
187	30	38	123	392	6,900	8,066	392	7,350	8,168	מסחר
12	2	3	10	24	838	972	24	902	996	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
14	1	1	11	28	852	1,034	32	1,027	1,131	תחבורה ואחסנה
9	2	(1)	16	21	1,243	2,147	21	2,074	2,252	מידע ותקשורת
24	-	-	2	17	8,440	9,981	17	13,181	13,253	שירותים פיננסיים
19	3	8	19	40	1,830	2,609	40	2,447	2,643	שירותים עסקיים אחרים
14	1	4	24	68	2,264	2,818	68	2,678	2,836	שירותים ציבוריים וקהילתיים
567	40	91	494	1,217	40,915	55,679	1,221	56,846	59,991	סך הכל מסחרי (8)
118	1	4	7	199	24,033	25,145	199	24,582	25,145	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
263	40	38	88	365	20,582	32,966	365	31,418	32,989	אנשים פרטיים - אחר
948	81	133	589	1,781	85,530	113,790	1,785	112,846	118,125	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	671	671	-	920	920	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	672	684	-	8,793	8,793	ממשלות ישראל
948	81	133	589	1,781	86,873	115,145	1,785	122,559	127,838	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל										
3	(3)	(3)	8	8	837	843	8	2,257	2,265	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	1,226	1,226	-	2,202	2,202	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	1,936	1,936	ממשלות בחו"ל
3	(3)	(3)	8	8	2,063	2,069	8	6,395	6,403	סך הכל פעילות בחו"ל
951	78	130	597	1,789	86,367	114,633	1,793	115,103	120,390	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	1,897	1,897	-	3,122	3,122	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	672	684	-	10,729	10,729	סך הכל ממשלות
951	78	130	597	1,789	88,936	117,214	1,793	128,954	134,241	סך הכל

הערות בעמוד 41

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

*30 בספטמבר 2017										
(2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)							סיכון אשראי כולל (1)			
הפסדי אשראי (4)			פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הכל	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי								
פעילות לווים בישראל										
ציבור - מסחרי										
6	-	(4)	5	12	429	527	12	482	530	חקלאות
-	-	-	-	-	58	70	-	152	152	כרייה וחציבה
148	16	18	163	363	7,767	9,901	363	9,490	10,162	תעשייה
79	(2)	(13)	63	110	3,934	9,399	111	9,058	9,450	בינוי ונדל"ן - בינוי (7)
23	(5)	(5)	94	105	4,778	5,195	105	5,079	5,292	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
7	-	2	5	8	711	916	8	1,043	1,118	אספקת חשמל ומים
190	50	57	191	432	7,126	8,142	432	7,350	8,246	מסחר
12	10	3	9	29	771	911	29	822	927	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
15	2	3	10	43	769	944	48	944	1,046	תחבורה ואחסנה
10	(4)	(7)	17	35	1,176	1,960	35	1,976	2,052	מידע ותקשורת
28	1	(2)	1	28	7,757	9,179	28	12,439	12,583	שירותים פיננסיים
14	3	4	10	36	1,752	2,501	36	2,348	2,541	שירותים עסקיים אחרים
11	(1)	-	22	57	1,855	2,359	57	2,269	2,407	שירותים ציבוריים וקהילתיים
543	70	56	590	1,258	38,883	52,004	1,264	53,452	56,506	סך הכל מסחרי (8)
115	1	1	15	173	22,573	23,703	173	23,175	23,703	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
259	30	44	86	362	18,983	30,270	362	28,704	30,295	אנשים פרטיים - אחר
917	101	101	691	1,793	80,439	105,977	1,799	105,331	110,504	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	573	573	-	895	895	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	652	660	-	7,870	7,870	ממשלת ישראל
917	101	101	691	1,793	81,664	107,210	1,799	114,096	119,269	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל										
2	(6)	(5)	8	8	652	665	8	1,896	1,904	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	1,116	1,116	-	2,367	2,367	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	1,518	1,518	ממשלות בחו"ל
2	(6)	(5)	8	8	1,768	1,781	8	5,781	5,789	סך הכל פעילות בחו"ל
919	95	96	699	1,801	81,091	106,642	1,807	107,227	112,408	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	1,689	1,689	-	3,262	3,262	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	652	660	-	9,388	9,388	סך הכל ממשלות
919	95	96	699	1,801	83,432	108,991	1,807	119,877	125,058	סך הכל

* סווג מחדש.

הערות בעמוד 41

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

(במיליוני ש"ח)

*31 בדצמבר 2017									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)				
הפסדי אשראי (4)									
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הכל	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל
פעילות לווים בישראל									
ציבור - מסחרי									
5	(1)	(5)	6	11	467	568	11	524	574
-	-	-	-	-	54	69	-	148	148
140	16	10	153	319	7,192	9,667	319	9,230	9,913
75	(8)	(24)	66	89	3,935	9,277	90	8,969	9,337
23	(6)	(6)	90	97	4,818	5,214	97	5,060	5,312
6	1	2	4	5	713	912	5	1,060	1,123
181	86	85	170	377	6,604	7,765	377	7,043	7,872
12	12	5	9	24	815	941	24	861	957
14	4	4	10	31	811	980	36	981	1,080
12	(5)	(7)	17	38	1,197	2,017	38	1,937	2,124
25	-	(5)	1	18	8,020	9,563	18	13,242	13,417
14	1	3	11	33	1,704	2,426	33	2,253	2,458
10	1	-	19	56	1,869	2,466	56	2,347	2,486
517	101	62	556	1,098	38,199	51,865	1,104	53,655	56,801
115	1	1	7	172	22,848	24,046	172	23,524	24,046
265	43	63	89	358	19,432	30,728	358	29,155	30,753
897	145	126	652	1,628	80,479	106,639	1,634	106,334	111,600
-	-	-	-	-	1,305	1,305	-	1,585	1,585
-	-	-	-	-	675	677	-	7,093	7,093
897	145	126	652	1,628	82,459	108,621	1,634	115,012	120,278
פעילות לווים בחו"ל									
2	(5)	(5)	8	8	737	753	8	2,075	2,084
-	-	-	-	-	1,320	1,320	-	2,319	2,319
-	-	-	-	-	-	-	-	1,932	1,932
2	(5)	(5)	8	8	2,057	2,073	8	6,326	6,335
899	140	121	660	1,636	81,216	107,392	1,642	108,409	113,684
-	-	-	-	-	2,625	2,625	-	3,904	3,904
-	-	-	-	-	675	677	-	9,025	9,025
899	140	121	660	1,636	84,516	110,694	1,642	121,338	126,613

* סווג מחדש.

הערות:

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 88,936 מיליון ש"ח, 11,640 מיליון ש"ח, 904 מיליון ש"ח, 1,009 מיליון ש"ח ו-31,752 מיליון ש"ח, בהתאמה (30.9.17 - 83,432 מיליון ש"ח, 10,428 מיליון ש"ח, 895 מיליון ש"ח, 1,203 מיליון ש"ח ו-29,100 מיליון ש"ח, בהתאמה. 31.12.17 - 84,516 מיליון ש"ח, 10,042 מיליון ש"ח, 813 מיליון ש"ח, 1,342 מיליון ש"ח ו-29,900 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפגור של 90 ימים או יותר.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 302 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 129 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסיימות הנמצאות בהליכי בנייה (30.9.17 - 282 מיליון ש"ח ו-414 מיליון ש"ח, בהתאמה. 31.12.17 - 293 מיליון ש"ח ו-225 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 2,826 מיליון ש"ח, המשולבות בעמך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (30.9.17 - 2,446 מיליון ש"ח, 31.12.17 - 2,500 מיליון ש"ח).

סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

(במיליוני ש"ח)

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
39,539	2,569	36,970	294	-	36,676	יתרת חוב רשומה:
49,397	-	49,397	20,288	24,033	5,076	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
24,335	-	24,335	-	24,033	302	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
88,936	2,569	86,367	20,582	24,033	41,752	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
231	-	231	77	-	154	חובות בארגון מחדש
269	-	269	11	7	251	חובות פגומים אחרים
500	-	500	88	7	405	סך הכל חובות פגומים
232	-	232	28	172	32	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
842	-	842	235	20	587	חובות בעייתיים אחרים
1,574	-	1,574	351	199	1,024	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
478	-	478	28	-	450	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
405	-	405	224	118	63	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
119	-	119	-	118	1	מזה: לפי עומק פיגור
883	-	883	252	118	513	סך הכל
165	-	165	17	-	148	מזה: בגין חובות פגומים

30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
37,201	2,341	34,860	233	-	34,627	יתרת חוב רשומה:
46,231	-	46,231	18,750	22,573	4,908	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
22,855	-	22,855	-	22,573	282	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
83,432	2,341	81,091	18,983	22,573	39,535	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
253	-	253	73	-	180	חובות בארגון מחדש
316	-	316	12	15	289	חובות פגומים אחרים
569	-	569	85	15	469	סך הכל חובות פגומים
224	-	224	45	149	30	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
774	-	774	210	9	555	חובות בעייתיים אחרים
1,567	-	1,567	340	173	1,054	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
470	-	470	31	-	439	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
385	-	385	215	115	55	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
116	-	116	-	115	1	מזה: לפי עומק פיגור
855	-	855	246	115	494	סך הכל
175	-	175	25	-	150	מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

חובות, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי - המשך

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
37,480	3,300	34,180	226	-	33,954	יתרת חוב רשומה:
47,036	-	47,036	19,206	22,848	4,982	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
23,141	-	23,141	-	22,848	293	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
84,516	3,300	81,216	19,432	22,848	38,936	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
263	-	263	74	-	189	חובות בארגון מחדש
279	-	279	14	7	258	חובות פגומים אחרים
542	-	542	88	7	447	סך הכל חובות פגומים
230	-	230	40	156	34	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
671	-	671	208	9	454	חובות בעייתיים אחרים
1,443	-	1,443	336	172	935	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
440	-	440	33	-	407	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
398	-	398	219	115	64	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
116	-	116	-	115	1	מזה: לפי עומק פיגור
838	-	838	252	115	471	סך הכל
162	-	162	26	-	136	מזה: בגין חובות פגומים

סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
860	-	860	252	117	491
55	-	55	12	-	43
(83)	-	(83)	(32)	-	(51)
51	-	51	20	1	30
(32)	-	(32)	(12)	1	(21)
883	-	883	252	118	513
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
קיטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
74	-	74	11	-	63
(6)	-	(6)	-	-	(6)
68	-	68	11	-	57
951	-	951	263	118	570

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
845	-	845	232	114	499
14	-	14	24	2	(12)
(57)	-	(57)	(28)	(1)	(28)
53	-	53	18	-	35
(4)	-	(4)	(10)	(1)	7
855	-	855	246	115	494
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
קיטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
69	-	69	14	-	55
(5)	-	(5)	(1)	-	(4)
64	-	64	13	-	51
919	-	919	259	115	545

תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי – המשך

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
838	-	838	252	115	471
123	-	123	40	4	79
(218)	-	(218)	(94)	(2)	(122)
140	-	140	54	1	85
(78)	-	(78)	(40)	(1)	(37)
883	-	883	252	118	513
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
גידול (קיטון) בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
847	-	847	231	115	501
103	-	103	45	1	57
(245)	-	(245)	(89)	(2)	(154)
150	-	150	59	1	90
(95)	-	(95)	(30)	(1)	(64)
855	-	855	246	115	494
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
קיטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

(במיליוני ש"ח)

3. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2018 (לא מבוקר)		בעייתיים ⁽²⁾				
חובות לא פגומים - מידע נוסף	כפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	כפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
12	6	4,603	47	33	4,523	בינוי ונדל"ן - בינוי
12	1	5,117	32	17	5,068	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3	1	8,440	2	14	8,424	שרותים פיננסיים
62	24	22,755	316	555	21,884	מסחרי - אחר
89	32	40,915	397	619	39,899	סך הכל מסחרי
237	172	24,033	7	192	23,834	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
56	28	20,582	88	263	20,231	אנשים פרטיים - אחר
382	232	85,530	492	1,074	83,964	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	671	-	-	671	בנקים בישראל
-	-	672	-	-	672	ממשלת ישראל
382	232	86,873	492	1,074	85,307	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור - מסחרי						
-	-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	837	8	-	829	מסחרי - אחר
-	-	837	8	-	829	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	837	8	-	829	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	1,226	-	-	1,226	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	2,063	8	-	2,055	סך הכל פעילות בחו"ל
382	232	86,367	500	1,074	84,793	סך הכל ציבור
-	-	1,897	-	-	1,897	סך הכל בנקים
-	-	672	-	-	672	סך הכל ממשלות
382	232	88,936	500	1,074	87,362	סך הכל

- אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.ב.2.ג. להלן.
- מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 146 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- כולל הלוואות לדיור בסך 3 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

(במיליוני ש"ח)

איכות אשראי ופיגורים - המשך

חובות לא פגומים - מידע נוסף*		30 בספטמבר 2017 (לא מבוקר)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים
			פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	
19	1	3,934	40	37	3,857
1	1	4,778	42	11	4,725
8	-	7,757	1	26	7,730
69	21	22,414	378	511	21,525
97	23	38,883	461	585	37,837
209	149	22,573	15	158 ⁽⁶⁾	22,400
51	27	18,983	85	255	18,643
357	199	80,439	561	998	78,880
-	-	573	-	-	573
-	-	652	-	-	652
357	199	81,664	561	998	80,105
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי					
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל					
בנקים בישראל					
ממשלת ישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן					
מסחרי אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים					
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל					
בנקים בחו"ל					
ממשלות בחו"ל					
סך הכל פעילות בחו"ל					
סך הכל ציבור					
סך הכל בנקים					
סך הכל ממשלות					
סך הכל					
-	-	6	-	-	6
-	-	646	8	-	638
-	-	652	8	-	644
-	-	-	-	-	-
-	-	652	8	-	644
-	-	1,116	-	-	1,116
-	-	-	-	-	-
-	-	1,768	8	-	1,760
357	199	81,091	569	998	79,524
-	-	1,689	-	-	1,689
-	-	652	-	-	652
357	199	83,432	569	998	81,865

* סווג מחדש.

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסיימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.2.2.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 148 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיור בסך 3 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

(במיליוני ש"ח)

איכות אשראי ופיגורים - המשך

חובות לא פגומים - מידע נוסף*		31 בדצמבר 2017 (מבוקר)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים
			פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	
5	4	3,935	54	19	3,862
5	1	4,818	40	7	4,771
-	-	8,020	1	16	8,003
72	19	21,426	344	446	20,636
82	24	38,199	439	488	37,272
206	156	22,848	7	165 ⁽⁶⁾	22,676
52	25	19,432	88	248	19,096
340	205	80,479	534	901	79,044
-	-	1,305	-	-	1,305
-	-	675	-	-	675
340	205	82,459	534	901	81,024
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי					
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל					
בנקים בישראל					
ממשלת ישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן					
מסחרי אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים					
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל					
בנקים בחו"ל					
ממשלות בחו"ל					
סך הכל פעילות בחו"ל					
סך הכל ציבור					
סך הכל בנקים					
סך הכל ממשלות					
סך הכל					
-	-	5	-	-	5
-	-	732	8	-	724
-	-	737	8	-	729
-	-	-	-	-	-
-	-	737	8	-	729
-	-	1,320	-	-	1,320
-	-	-	-	-	-
-	-	2,057	8	-	2,049
340	205	81,216	542	901	79,773
-	-	2,625	-	-	2,625
-	-	675	-	-	675
340	205	84,516	542	901	83,073

* סווג מחדש.

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסיימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.2.2.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 134 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיור בסך 3 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

טבלה 5: סיכון אשראי - גילוי לגבי התיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית

הבנק עושה שימוש בחברת דירוג אשראי חיצונית (S&P)(ECAI) Standard & Poors. סוגי החשיפה לגביהם נעשה שימוש בדירוגי החברה, הינם: אגרות חוב בנוסטרו, ריבונות ובנקים. המידע מתקבל באופן ממוכן מחברת הדירוג S&P ומומר לנכסי סיכון בהתאם למיפוי הסטנדרטי (standard mapping) אשר מפורסם על ידי הפיקוח על הבנקים. בנוסף נעשה שימוש בדירוגי אשראי עבור בדיקת כשירות הבטחונות בהתאם להוראות נב"ת 203 סעיף 145.

להלן מידע בדבר חשיפות האשראי לפני הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון:

ליום 30 בספטמבר 2018										סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	0%	חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)	
במיליוני ש"ח										
-	-	-	-	-	-	-	-	41,181	41,181	ריבונות
-	-	-	-	-	-	-	951	1,122	2,073	יישיות סקטור ציבורי
-	-	11	-	-	48	-	3,381	-	3,440	תאגידים בנקאיים
-	200	49,738	-	-	200	-	725	-	50,863	תאגידים
-	-	2,132	-	-	-	-	-	-	2,132	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	81	121	35,022	-	-	-	-	-	35,224	קמעונאות ליחידים
-	44	41	6,625	-	-	-	-	-	6,710	עסקים קטנים
-	73	646	7,017	790	5,855	10,111	-	-	24,492	בגין משכנתאות לדיר
922	143	1,777	-	-	-	-	-	645	3,487	נכסים אחרים
922	541	54,466	48,664	790	6,103	10,111	5,057	42,948	169,602	סך הכל

ליום 30 בספטמבר 2017										סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)		
במיליוני ש"ח										
-	-	-	-	-	-	2,501	37,637	40,138	ריבונות	
-	-	-	-	921	-	5	740	1,666	יישיות סקטור ציבורי	
-	-	28	-	332	-	2,735	290	3,385	תאגידים בנקאיים	
-	259	47,525	-	102	-	588	-	48,474	תאגידים	
-	16	2,193	-	-	-	-	-	2,209	בביטחון נדל"ן מסחרי	
-	65	136	32,599	-	-	-	-	32,800	קמעונאות ליחידים	
-	49	52	7,185	-	-	-	-	7,286	עסקים קטנים	
-	69	707	7,192	5,208	9,891	-	-	23,067	בגין משכנתאות לדיר	
855	159	2,174	-	-	-	-	615	3,803	נכסים אחרים	
855	617	52,815	46,976	6,563	9,891	5,829	39,282	162,828	סך הכל	

ליום 31 בדצמבר 2017										סוג החשיפה
250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)		
במיליוני ש"ח										
-	-	-	-	-	-	2,535	42,446	44,981	ריבונות	
-	-	-	-	1,016	-	4	907	1,927	יישיות סקטור ציבורי	
-	-	26	-	246	-	3,791	146	4,209	תאגידים בנקאיים	
-	222	47,580	-	85	-	669	-	48,556	תאגידים	
-	16	2,173	-	-	-	-	-	2,189	בביטחון נדל"ן מסחרי	
-	65	98	33,068	-	-	-	-	33,231	קמעונאות ליחידים	
-	39	49	7,214	-	-	-	-	7,302	עסקים קטנים	
-	71	692	7,297	5,404	9,940	-	-	23,404	בגין משכנתאות לדיר	
871	149	2,179	-	-	-	-	587	3,786	נכסים אחרים	
871	562	52,797	47,579	6,751	9,940	6,999	44,086	169,585	סך הכל	

חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון

ליום 30 בספטמבר 2018										סוג החשיפה
חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)									במיליוני ש"ח	
250%	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	0%		
-	-	-	-	-	-	-	-	44,840	44,840	ריבונות
-	-	-	-	-	-	-	952	1,122	2,074	יישיות סקטור ציבורי
-	-	11	-	-	48	-	3,315	-	3,374	תאגידים בנקאיים
-	199	41,023	-	-	200	-	725	-	42,147	תאגידים
-	-	2,097	-	-	-	-	-	-	2,097	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	80	71	30,709	-	-	-	-	-	30,860	קמעונאות ליחידים
-	40	45	5,772	-	-	-	-	-	5,857	עסקים קטנים
-	73	646	7,017	790	5,855	10,111	-	-	24,492	בגין משכנתאות לדיור
922	143	1,777	-	-	-	-	-	645	3,487	נכסים אחרים
922	535	45,670	43,498	790	6,103	10,111	4,992	46,607	159,228	סך הכל

ליום 30 בספטמבר 2017										סוג החשיפה
חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)									במיליוני ש"ח	
250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%			
-	-	-	-	-	-	2,501	40,435	-	42,936	ריבונות
-	-	-	-	919	-	5	740	-	1,664	יישיות סקטור ציבורי
-	-	28	-	343	-	2,734	290	-	3,395	תאגידים בנקאיים
-	253	39,251	-	102	-	588	-	-	40,194	תאגידים
-	16	2,136	-	-	-	-	-	-	2,152	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	63	79	28,873	-	-	-	-	-	29,015	קמעונאות ליחידים
-	44	45	6,245	-	-	-	-	-	6,334	עסקים קטנים
-	69	707	7,189	5,208	9,891	-	-	-	23,064	בגין משכנתאות לדיור
855	159	2,174	-	-	-	-	615	-	3,803	נכסים אחרים
855	604	44,420	42,307	6,572	9,891	5,828	42,080	-	152,557	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2017										סוג החשיפה
חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)									במיליוני ש"ח	
250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%			
-	-	-	-	-	-	2,535	45,275	-	47,810	ריבונות
-	-	-	-	1,012	-	4	906	-	1,922	יישיות סקטור ציבורי
-	-	26	-	253	-	3,791	146	-	4,216	תאגידים בנקאיים
-	219	39,092	-	85	-	669	-	-	40,065	תאגידים
-	16	2,121	-	-	-	-	-	-	2,137	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	63	46	29,344	-	-	-	-	-	29,453	קמעונאות ליחידים
-	37	42	6,295	-	-	-	-	-	6,374	עסקים קטנים
-	71	692	7,296	5,404	9,940	-	-	-	23,403	בגין משכנתאות לדיור
871	149	2,179	-	-	-	-	587	-	3,786	נכסים אחרים
871	555	44,198	42,935	6,754	9,940	6,999	46,914	-	159,166	סך הכל

טבלה 7: הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית

מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההישענות על כל סוג וסוג של ביטחון. עיקרי המדיניות נדונים ומאשרים אחת לשנה בהנהלת ובדירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים. להרחבה בנושא מדיניות ניהול הפחתת סיכון אשראי ראה הדיווח לשנת 2017. חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 שפורסם ביום 15 במרס 2018 וייכנס לתוקף 18 חודשים מיום פרסומו, מטיל על הבנק, כנושא מובטח, הגבלות שונות, לרבות ביחס למימוש בטוחות לאשראי שניתן לפני תחילת החוק. לפרוט נוסף ראה דוח כספי ליום 30 בספטמבר 2018 פרק החקיקה.

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסויי בביטחון פיננסי כשיר:

ליום 30 בספטמבר 2018							סוג החשיפה
יתרת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	חשיפה שמכוסה על ידי ערביות	חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)	במיליוני ש"ח	
44,840	-	3,659	-	-	41,181	ריבונות	
2,074	11	12	-	-	2,073	יישיות סקטור ציבורי	
3,374	77	11	-	-	3,440	תאגידים בנקאיים	
42,147	8,701	-	-	15	50,863	תאגידים	
2,097	35	-	-	-	2,132	בביטחון נדל"ן מסחרי	
30,860	702	-	-	3,662	35,224	קמעונאות ליחידים	
5,857	848	-	-	5	6,710	עסקים קטנים	
24,492	-	-	-	-	24,492	בגין משכנתאות לדיור	
3,487	-	-	-	-	3,487	נכסים אחרים	
159,228	10,374	3,682	-	3,682	169,602	סך הכל	

ליום 30 בספטמבר 2017							סוג החשיפה
יתרת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	חשיפה שמכוסה על ידי ערביות	חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)	במיליוני ש"ח	
42,936	-	2,798	-	-	40,138	ריבונות	
1,664	17	15	-	-	1,666	יישיות סקטור ציבורי	
3,395	-	10	-	-	3,385	תאגידים בנקאיים	
40,194	8,260	-	-	20	48,474	תאגידים	
2,152	57	-	-	-	2,209	בביטחון נדל"ן מסחרי	
29,015	986	-	-	2,799	32,800	קמעונאות ליחידים	
6,334	948	-	-	4	7,286	עסקים קטנים	
23,064	3	-	-	-	23,067	בגין משכנתאות לדיור	
3,803	-	-	-	-	3,803	נכסים אחרים	
152,557	10,271	2,823	-	2,823	162,828	סך הכל	

יורת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות	חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום) במיליוני ש"ח	סוג החשיפה
47,810	-	2,829	-	-	44,981	ריבונות
1,922	19	14	-	-	1,927	יישויות סקטור ציבורי
4,216	-	7	-	-	4,209	תאגידים בנקאיים
40,065	8,474	-	-	17	48,556	תאגידים
2,137	52	-	-	-	2,189	בביטחון נדל"ן מסחרי
29,453	947	-	-	2,831	33,231	קמעונאות ליחידים
6,374	926	-	-	2	7,302	עסקים קטנים
23,403	1	-	-	-	23,404	בגין משכנתאות לדיור
3,786	-	-	-	-	3,786	נכסים אחרים
159,166	10,419	2,850	-	2,850	169,505	סך הכל

טבלה 8: גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי צד נגדי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי לבנק. סיכון אשראי צד נגדי בבנק מתבטא בפעילות בנגזרים. להרחבה בנושא ניהול סיכון אשראי צד נגדי ראה הדיווח לשנת 2017.

במרס 2014 פרסמה וועדת באזל לפיקוח הבנקאי (BCBS) הוראה בדבר "גישה סטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי SA-CCR". גישה זו היא חלק ממסמך "הוראת באזל 3 - השלמת הרפורמות לאחר המשבר" המוכרת גם כ"באזל 4". בספטמבר 2017 שלח בנק ישראל דרישה לביצוע סקר השפעה כמותית. הבנק ביצע את הסקר כנדרש וממתין להמשך הנחיות בנק ישראל בנודון. שיטת המדידה החדשה צפויה לשנות את אופן חישוב הקצאת ההון בגין סיכון אשראי הגלום במכשירים נגזרים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 330 - ניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך.

ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 ביולי 2018 ומיושמת בבנק, והיא כוללת עקרונות לניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך, ובעיקר פעילות ספקולטיבית ובכלל זה הוראות בעניין ממשל תאגידי, מדידת הסיכונים, ניהול ובקרת הסיכונים, והנחיות בדבר ניהול הסיכונים התפעוליים והמשפטיים.

בין היתר, נקבעה דרישה להעמדת בטחונות נזילים בגין נגזרי OTC - בטחונות משתנים (כנגד החשיפה הקיימת) ובטחונות ראשוניים (כנגד החשיפה הפוטנציאלית). דרישות הנהל בנושא בטחונות מלקוחות לא יחולו בשלב ראשון על לקוח מפקח (תאגיד בנקאי, קופות גמל, חברות ביטוח, קרנות נאמנות ותעודות סל) ובנק מרכזי, או לקוח שאינו עוסק בפעילות ספקולטיבית, והן תקבענה במועד מאוחר יותר.

חשיפות שקשורות לסיכון אשראי שמקורן בנגזרים

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	
			שווי הוגן ברוטו חיובי של נגזרים:
22	22	23	חוזי רבית שקל-מדד
211	215	225	חוזי רבית אחר
442	492	393	חוזי מטבע חוץ
377	237	155	חוזים בגין מניות
-	2	-	חוזי סחורות ואחרים
1,052	968	796	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי של נגזרים
1,259	1,202	1,234	חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית
(507)	(499)	(472)	הטבת קיזוז
1,804	1,671	1,558	חשיפת אשראי נוכחית לאחר קיזוז
(746)	(716)	(855)	בטחון שמוחזק
1,058	955	703	חשיפת אשראי נטו בגין נגזרים

עסקאות בנגזרי אשראי שיוצרות חשיפות לסיכון אשראי של צד נגדי

סוג נגזר	תיק בנקאי ליום 30 בספטמבר 2018	תיק בנקאי ליום 30 בספטמבר 2017	תיק בנקאי ליום 31 בדצמבר 2017
	סכום ערך נקוב	סכום ערך נקוב	סכום ערך נקוב
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
נגזרי אשראי	37	35	35

חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים

רוב חשיפת האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפה הינה כלפי המערכת הבנקאית במערב אירופה ובצפון אמריקה, החשיפה למוסדות פיננסיים אחרים זניחה. חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾ על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2017			30 בספטמבר 2018			דירוג אשראי חיצוני
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
745	3	742	707	1	706	AAA עד AA-
1,172	36	*1,136	1,273	17	1,256	A+ עד A-
36	10	26	67	17	50	BBB+ עד BBB-
111	-	111	40	-	40	BB+ עד B-
3	3	-	3	2	1	ללא דירוג
2,067	52	2,015	2,090	37	2,053	סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾

* סווג מחדש.

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, הבנק עשה שימוש בדירוגים שנקבעו לצורך יישום הגישה הסטנדרטית של באזל. הבנק משתמש בדירוג של סוכנות S&P לדירוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי. אולם, כאשר אין דירוג מסוכנות S&P משתמש הבנק בדירוג מסוכנויות אחרות.

הערות כלליות:

- א. חשיפות האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשה בגין הפסדי אשראי.
- ב. חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים.
- ג. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 10 לדוחות הכספיים. סיכון האשראי החוץ מאזני בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שבוצעו עם מוסדות פיננסיים זרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה הסתכם ליום 30 בספטמבר 2018 ב-230 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 280 מיליון ש"ח).

התיאבון לסיכון המידתי שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים אשר רובה ככולה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

עיקר חשיפת האשראי הנוכחית של הקבוצה (95%) מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג AAA עד A- כאשר 34% מסך החשיפה מדורג בטווח שבין AAA עד AA-.

סיכון האשראי המאזני של הקבוצה למוסדות פיננסיים זרים כולל השקעה של כ-111 מיליון ש"ח באגרות חוב במט"ח. תיק אגרות החוב, הכלול בחשיפה למוסדות פיננסיים זרים, מפורז וכולו בדירוג השקעה (Investment Grade) A- ומעלה. משך החיים הממוצע של התיק עומד על כ-3 שנים. בנוסף, כולל סיכון האשראי המאזני פקדונות שהופקדו בבנקים זרים בהיקף של כ-1.5 מיליארד ש"ח בעיקר לתקופה קצרה של יום עד שבוע.

ליום 30 בספטמבר 2018 אין מדינה בה קיימת לקבוצת הבנק חשיפת אשראי העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, שהסתכם ב-1,648 מיליון ש"ח (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 בדבר רכיבי ההון).

דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי צד נגדי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק וועדותיו מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים אשראי צד נגדי, ובחתיים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. מערך הביניים שבמערך הפיננסי מדווח מגוון דיווחים מיידים ואחרים על גובה, היקף ואופי החשיפה.

טבלה 9: איגוח - גילוי בגישה הסטנדרטית

חשיפות איגוח

הבנק משקיע בניירות ערך מגובי משכנתא (RMBS), שקיימת לגביהם ערבות של ממשלת ארה"ב. פעילות זו נועדה לגיוון ההשקעה בתיק המסחר במט"ח ולחזוק כרית הנזילות במט"ח.

טבלה 10: סיכון שוק- גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית

מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובע משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשוקים. ובכללם: סיכון ריבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תנודתיות.

סיכוי השוק הנוצרים כתוצאה מהפעילות בתיק הבנקאי ובתיק למסחר מוגדרים במסמך המדיניות ונקבעה לגביהם מסגרת תיאבון סיכון. להלן מקורות הסיכון העיקריים:

חשיפת בסיס - סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות). חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת באופן שוטף בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים: המגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המגזר במטבע חוץ ובשקלים הצמודים למטבע חוץ.

חשיפת בסיס נוצרת כתוצאה מאי הקבלה בעיתוי, בבסיס המדידה ובסכומי ההשקעה עם או ללא פעולות גידור על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי הלא צמוד מוגדרת כחשיפת בסיס.

חשיפת ריבית - סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים בריבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירי חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (או אף התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. צורתו העיקריות של סיכון הריבית שאליו נחשף הבנק כוללות: סיכון תמחור מחדש, סיכון עקום התשואה, סיכון בסיס (מרווח), סיכון אופציות.

סיכון הריבית לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מנהל את סיכוי הריבית בהתאם להוראת בנק ישראל בנושא ניהול סיכון הריבית (הוראה 333). ההנהלה והדירקטוריון קבעו מדיניות בנושא ניהול סיכון הריבית בהתאם להוראות.

בחישוב השווי ההוגן החשבונאי נעשה שימוש בעקומי היוון אשר מייצגים את מחירי הכסף של הבנק ומביאים בחשבון את מרווחי האשראי. בחישוב החשיפה הכלכלית, נעשה שימוש בעקומי היוון המייצגים את מחירי הכסף של הבנק.

סיכוי אופציות - סיכוי אופציות הם הסיכון להפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שוויין של האופציות, לרבות טיטיות התקן.

דרישות ההון בגין סיכוי שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל בחרה הקבוצה ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוי שוק. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוי ריבית, סיכוי אופציות, סיכון מניות והסיכון הספציפי בתחומי המסחר בלבד ועל סיכוי מטבע על כלל הפעילות בקבוצה. ההון הנדרש לעניין זה ביום 30 בספטמבר 2018 היה 68 מיליון ש"ח, מתוך זה 40 מיליון ש"ח בגין סיכוי ריבית, 2 מיליון ש"ח בגין סיכון מניות, 9 מיליון ש"ח בגין סיכוי שער חליפין, ו-17 מיליון ש"ח בגין אופציות על מט"ח.

31 בדצמבר 2017			30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018			
סך הכל	בגין סיכון כללי	בגין סיכון ספציפי	סך הכל	בגין סיכון כללי	בגין סיכון ספציפי	סך הכל	בגין סיכון כללי	בגין סיכון ספציפי	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
									דרישות ההון בגין:
38	34	4	46	41	5	40	39	1	סיכון ריבית
-	-	-	-	-	-	2	1	1	סיכון מניות
11	11	-	11	11	-	9	9	-	סיכון שער חליפין של מט"ח
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אופציות על ריבית
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אופציות על מניות
9	9	-	7	7	-	17	17	-	אופציות על מט"ח
									סך הכל דרישות הון בגין
58	54	4	64	59	5	68	66	2	סיכוי שוק*

*חישוב דרישות הון בגין סיכון השוק נעשה לפי הוראת נב"ת 208 לפי דרישת הון של 8%.

במסגרת נדבך 2 מוקצה הון נוסף בגין סיכוי שוק.

הערך בסיכון VAR

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע כי סך החשיפה לסיכונים שוק כפי שמוצאת את ביטוייה בערך בסיכון (ערך ה-VAR) לא תעלה על 5% מסך כל ההון, לפי אופק של 21 ימים בשיטה ההיסטורית. ערך ה-VAR ההיסטורי של הקבוצה ליום 30 בספטמבר 2018 עמד על כ-74 מיליון ש"ח. משקלו של ה-VAR ביחס לסך כל ההון ליום 30 בספטמבר 2018 עומד על כ-0.88%.

בחנית Back Testing

הבנק פועל בהתמדה לשיפור איכות החיזוי של מודל ה-VAR ההיסטורי באמצעות בחינה שוטפת של ה-Back Testing. בחנית ה-Back Testing של מודל ה-VAR ההיסטורי מראה כי בשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018 לא נמצאו מקרים בהם ההפסד התיאורטי היומי עלה על ערך ה-VAR שנחזה. על פי תוצאות הבדיקה, המודל עומד בקריטריונים שהוגדרו על ידי ועדת באזל.

החשיפה בבסיס בפועל

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (עודף או חוסר) של נכסים על התחייבויות וחשיפת ההון הפעיל. ההון הפעיל מוגדר כהון העצמי האחרון הידוע וממנו מנכים בעיקר נכסים לא כספיים נטו, נכסים קבועים והשקעות בחברות בנות.

להלן נתוני חשיפת הבסיס כאחוז מההון הפעיל ברמת הקבוצה, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון:

תקרת החשיפה המאושרת כ- % מההון הפעיל	תשעת החודשים שהסתיימו ב-30.09.18				מט"י לא צמוד	
	ממוצע		מינימום			מט"י צמוד מדד
	ממוצע	מקסימום	מינימום	סוף תקופה		
אין					מט"ח וצמוד מט"ח	
(30)-60	7.61	14.60	2.73	7.29		
(10)-10	(0.69)	1.60	(2.30)	(0.57)		

הערה: השיעורים השליליים מבטאים עודף התחייבויות על נכסים כאחוז מההון הפעיל.

בתקופה הנסקרת עמדה הקבוצה בכל מגבלות החשיפה בבסיס שאושרו על ידי הדירקטוריון.

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של קבוצת הבנק נמוכה. עיקר הפעילות בנגזרים הינה בנגזרי מטבע שקל/דולר עבור לקוחות הבנק. הבנק אינו חשוף בפעילות הנגזרים שלו לסיכונים מטבע מהותיים. להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 30 בספטמבר 2018 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוז-מאזניים.

אירו	דולר	אחוז שינוי בשער החליפין
7	(3)	ירידה של 5%
15	(12)	ירידה של 10%
(1)	6	עלייה של 5%
2	22	עלייה של 10%

הערות:

- (1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.
- (2) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל במגוון מכשירים פיננסיים נגזרים כחלק מניהול סיכוני השוק (חשיפות בסיס ורבית) וכן כשירות ללקוחותיו, בהם מהוות האופציות (לרבות מסלולי הברירה) תחום בעל מרכיב גבוה יותר של סיכון שוק. במסגרת זו פעיל הבנק בעיקר באופציות על שערי החליפין של מספר מטבעות זרים ביחס לשקל. להרחבה בנושא ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים ראה הדיווח לשנת 2017.

חדרי עסקאות

חדרי העסקאות בבנק מיועדים לפעילויות שונות ומגוונות בתחום שוקי ההון ומטבע החוץ. חדר העסקאות במט"ח סוחר במגוון גדול של מכשירים פיננסיים, והינו אחד מחדרי העסקאות הפעילים במערכת הבנקאית גם בתחום המכשירים הנגזרים, לרבות עשיית שוק במטבעות ובאג"ח מדינה. בין היתר פועל הבנק גם בתחום המעו"ף בבורסה לניירות ערך. החשיפה הנוצרת הן בבסיס והן ברבית כתוצאה מפעילות זו נכללת במסגרת המגבלות המאושרות על ידי הדירקטוריון לחשיפות בבסיס וברבית.

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	
		עסקאות גידור:
2,509	3,118	חוזי רבית
		עסקאות ALM ואחרות:
14,494	19,383	חוזי רבית
64,837	65,108	חוזי מטבע חוץ (כולל SPOT)
72,319	43,633	חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים
154,159	131,242	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

טבלה 12: סיכון תפעולי

בהתאם להגדרת הוראת ניהול בנקאי תקין 350, סיכון תפעולי הוא סיכון להפסד כתוצאה מאי-נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים או מערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, סיכונים מעילות והונאות, סיכון יחסי עבודה (להרחבה בנושא יחסי עבודה - ראה פרק גורמי סיכון וכן פרק יחסי עבודה בדיווח הכספי ל-30.09.18), סיכונים אבטחת מידע וסייבר והמשכיות עסקית, ואינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין.

הסיכונים התפעוליים הם חלק בלתי נפרד ממערך הסיכונים הכולל בתהליכי הבנק. הבנק רואה בסיכונים אלו מציאות הכרחית הנלווית לפעילותו העסקית, מאחר שהסיכונים התפעוליים מובנים בכל סוגי הפעילויות העסקיות ותהליכי העבודה בבנק, בתהליכי הרוחב ובמערכות התומכות. הבנק פועל למזעור הסיכונים התפעוליים ככל האפשר, ומשיקולים של עלות מול הפחתת הסיכון. הנהלת הבנק רואה חשיבות מיוחדת ביישום בקורות כנגד מעילות, הונאות והתנהגות לא אתית, כאשר סדרי העדיפות ליישומן מביאים בחשבון גם שיקולים של מוניטין, אתיקה ואי סובלנות כלפי הפרת החוק. להרחבה בנושא הסיכון התפעולי ראה הדיווח לשנת 2017.

סיכון משפטי - מידע נוסף

סיכון משפטי נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בנב"ת מס' 350 - ניהול הסיכון התפעולי וכולל גם, אך אינו מוגבל ל"חשיפה לקנסות (fines, penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements)". הבנק מתייחס להגדרה באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים. להרחבה בנושא זה ראה הדיווח לשנת 2017.

סיכונים אחרים

סיכון ציות

סיכון ציות הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את הוראות הציות. סיכון זה כולל סיכון התנהלות (Conduct Risk), אשר הינו סיכון חוצה ארגון השואב את מסגרתו הנורמטיבית משורה ארוכה של הוראות דין ורגולציה ואשר מושתת על ערכי יסוד בדמות הוגנות, הגינות ושקיפות, באופן שבו הבנק מתנהל אל מול מחזיקי העניין השונים. להרחבה בנושא סיכון ציות ראה הדיווח לשנת 2017.

סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור

סיכוי איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרום התממשות של סיכון מוניטין.

על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411, חוזרים של הפיקוח על הבנקים שונים ועוד. ביום 6 במרס 2017 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 411 אשר נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2018. להרחבה בנושא זה ראה הדיווח לשנת 2017.

סיכון מוניטין

סיכון המוניטין מוגדר כסיכון הנובע מתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי אגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עלולה להשפיע לרעה על יכולתו של תאגיד בנקאי לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מנגישות רציפה למקורות מימון. להרחבה בנושא זה ראה הדיווח לשנת 2017 וכן פרק גורמי סיכון בדוח זה.

סיכון אסטרטגי

הסיכון מוגדר כסיכון של ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על רווחים, הון, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה הינו פונקציה של התאימות בין היעדים האסטרטגיים של התאגיד הבנקאי, האסטרטגיות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום. להרחבה בנושא זה ראה הדיווח לשנת 2017.

מידע נוסף על סיכונים אחרים שלא נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3

סיכונים מתפתחים

לא היו תוספות או גרועות בסיכונים מתפתחים עיקריים לעומת הדיווח לשנת 2017. הסיכונים המתפתחים העיקריים הינם סיכון תחרותי-אסטרטגי, סיכון רגולטורי, סיכויי סייבר ואבטחת מידע, סיכונים חוצי גבולות (Cross Border) וסיכון התנהלות (Conduct Risk). להרחבה בנושא ראה הדיווח לשנת 2017.

טבלה 13: גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

ההשקעה במניות ובמכשירים המשקפים סיכון מנייתי, נועדה לשפר את פיזור הסיכונים ואת גיוון מקורות ההכנסה לטווח הבינוני-ארוך של ההון הפנוי. ההשקעה מתבצעת ככלל במניות מחלקות דיבידנד, הנסחרות במדד ת"א 125, בקרנות השקעה פרטיות ובמדדי מניות מובילים בשוקי ההון בארה"ב ובאירופה, וזאת תוך בדיקת נאותות כדאיות ההשקעה טרם הרכישה.

בנוסף למגבלות הרגולטוריות בכל הקשור להגבלת היקף ההשקעה המותר לתאגידים בנקאיים בתאגידים ריאליים, הגדיר דירקטוריון הבנק תיאבון סיכון עבור פעילות במניות. דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה ההשקעה, תמהיל ההשקעה - לרבות מגבלה על החשיפה המטבעית ומגבלות ענפיות. מערכת המדידה משמשת לצורך ניהול ובקרת התיק הן בשקלים והן במטבע חוץ.

הטיפול החשבונאי במניות בתיק הזמין למכירה מבוצע באופן בו העלות נרשמת בספרים לפי שער רכישת המניה, כאשר השערוך נעשה בשוטף מול שער השוק המתקבל מהבורסה. הפער בין העלות לבין שער השוק העדכני נזקף לרווח הכולל. במסגרת יישום הוראות באזל מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים שוק. במסגרת זאת נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכון מניות בתיק למסחר ולהלימות ההון הרגולטורית בגין סיכון אשראי בתיק הבנקאי.

פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

31 בדצמבר 2017		30 בספטמבר 2017		30 בספטמבר 2018		
דרישות ההון (1)	ערך במאזן ושווי הוגן	דרישות ההון (1)	ערך במאזן ושווי הוגן	דרישות ההון (1)	ערך במאזן ושווי הוגן	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
-	2	-	5	1	7	השקעות המסווגות בתיק למסחר
32	194 ⁽⁴⁾	27	157 ⁽³⁾	37	233 ⁽²⁾	השקעות המסווגות בתיק הזמין למכירה
32	196	27	162	38	240	סך הכל השקעות במניות

- (1) דרישות ההון חושבו לרבעון הנוכחי לפי 12.80%, 12.79% ל-30 בספטמבר 2017 ו-12.80% ל-31 בדצמבר 2017.
- (2) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 126 מיליון ש"ח (מזה - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 105 מיליון ש"ח).
- (3) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 109 מיליון ש"ח (מזה - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 97 מיליון ש"ח).
- (4) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 119 מיליון ש"ח (מזה - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 98 מיליון ש"ח).

בנוסף, במסגרת יישום הנדבך השני של באזל, הקבוצה מקצה הון נוסף במידת הצורך.

טבלה 14: סיכון ריבית בתיק הבנקאי

סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים בריבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירי חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים או אף התזרימים עצמם משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. צורותיו העיקריות של סיכון הריבית שאליו נחשף הבנק כוללות:

- סיכון תמחור מחדש הנובע מהבדלי עיתוי בתקופות לפירעון (בריבית קבועה) ובמועדי תמחור מחדש (בריבית משתנה) של נכסים התחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות של הבנק.
 - סיכון עקום התשואה הנובע מתזוזות בלתי צפויות של עקום התשואה המשפיעות באופן שלילי על רווחי התאגיד הבנקאי או על השווי הכלכלי.
 - סיכון בסיס הריבית הנובע ממתאם לא מושלם בשינויים של שיעורי הריבית בשווקים פיננסיים שונים או במכשירים שונים הדומים במאפייני התמחור מחדש.
 - סיכון אופציות הנובע משינוי עיתוי או בהיקף תזרים המזומנים של מכשיר פיננסי עקב שינויים בשיעורי ריבית השוק.
- להרחבה בנושא ניהול סיכונים ריבית ראה הדיווח לשנת 2017.

מידע כמותי

כימות החשיפה בתיק הבנקאי משולבת בחישוב תרחישי ריבית, מודל VaR, וכן במבחני הקיצון, ונועד להגביר את שקיפות סיכון הריבית בבנק הן בתיק הבנקאי והן בתיק למסחר.

הבנק מודד ומעריך את רגישות התיק הבנקאי לשינויים בריבית בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 333 בנושא סיכון הריבית. המדידה נעשית הן ברמת מגזר הצמדה והן ברמת פעילות בודדת, ומודדת באופן שוטף את השפעת שינוי מקבילי בלתי צפוי בעקום הריבית בשיעור של 100 נקודות בסיס על השווי הכלכלי. להלן רגישות התיק הבנקאי לשינויים אלה: השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי כתוצאה מתרחיש של עלייה מקבילה של 1% בעקום הריבית:

31 בדצמבר 2017		30 בספטמבר 2018		
% המגבלה	% החשיפה בפועל	% המגבלה	% החשיפה בפועל	
(3.50)	0.65	(3.50)	(0.14)	מט"ח לא צמוד
(3.50)	(0.94)	(3.50)	(1.56)	מט"ח צמוד מדד
(2.00)	(0.50)	(2.00)	(0.49)	מט"ח צמוד מט"ח

עלייה מקבילה של 1% בעקומי הריבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לקיטון של כ-184 מיליון ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי. ירידה מקבילה של 1% בעקומי הריבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לגידול של כ-212 מיליון ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי כמפורט להלן:

רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית בחתך התיק הבנקאי והתיק למסחר:

30 בספטמבר 2018		
שינוי בשווי כלכלי		תרחיש
עלייה 1% במיליוני ש"ח	ירידה 1%	
23	(9)	תזוזה בריבית לא צמודה:
(12)	27	בקבוצת הבנק
35	(36)	בתיק הבנקאי
		בתיק למסחר
		תזוזה בריבית צמודה למדד:
(131)	144	בקבוצת הבנק
(131)	145	בתיק הבנקאי
-	(1)	בתיק למסחר
		תזוזה בריבית במט"ח:
(41)	40	בקבוצת הבנק
(41)	40	בתיק הבנקאי
-	-	בתיק למסחר

ניתוח רגישות השווי ההוגן

1. פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו, לפי מגזרי הצמדה:

30 בספטמבר 2018					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד במיליוני ש"ח
131,684	310	2,809	10,707	11,583	106,275
57,136	2,640	4,866	21,530	531	27,569
125,887	1,237	3,048	14,721	11,058	95,823
57,072	1,680	4,657	17,547	568	32,620
5,861	33	(30)	(31)	488	5,401

נכסים פיננסיים⁽¹⁾
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים⁽³⁾
 התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים⁽³⁾
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

30 בספטמבר 2017					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד במיליוני ש"ח
125,195	612	2,600	9,196	11,956	100,831
63,682	3,569	6,139	26,766	217	26,991
120,073	1,169	2,999	14,742	11,487	89,676
63,650	2,962	5,758	21,147	465	33,318
5,154	50	(18)	73	221	4,828

נכסים פיננסיים⁽¹⁾
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים⁽³⁾
 התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים⁽³⁾
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2017					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד במיליוני ש"ח
131,075	642	2,783	9,265	11,675	106,710
59,157	2,091	7,284	25,674	462	23,646
125,705	1,114	2,972	16,014	11,411	94,194
59,141	1,581	7,111	18,857	713	30,879
5,386	38	(16)	68	13	5,283

נכסים פיננסיים⁽¹⁾
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים⁽³⁾
 התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים⁽³⁾
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:
 זמן הפרעון של חשבונות העו"ש שאינם נושאים רבית, המשמש לחישוב החשיפה כאמור, הוא עם דרישה עד חודש.

30 בספטמבר 2018								שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾			
השינויים בשיעורי הרבית	מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽²⁾			השפעות מקדזות		סך הכל	שינוי בשווי הוגן ⁽⁶⁾⁽⁷⁾	במיליוני ש"ח	באחוזים
	לא צמוד	צמוד	דולר	אירו	אחר	במיליוני ש"ח	סך הכל				
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	369	5,148	(63)	(38)	33	-	5,449	(412)	7.03		
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	476	5,372	(34)	(31)	33	-	5,816	(45)	0.77		
קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד	608	5,744	(1)	(28)	33	-	6,356	495	8.45		

30 בספטמבר 2017								שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾			
השינויים בשיעורי הרבית	מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽²⁾			השפעות מקדזות		סך הכל	שינוי בשווי הוגן ⁽⁶⁾	במיליוני ש"ח	באחוזים
	לא צמוד	צמוד	דולר	אירו	אחר	במיליוני ש"ח	סך הכל				
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	136	4,555	42	(29)	47	-	4,751	(403)	7.82		
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	212	4,800	70	(19)	50	-	5,113	(41)	0.80		
קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד	310	5,182	105	(22)	53	-	5,628	474	9.20		

31 בדצמבר 2017								שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾			
השינויים בשיעורי הרבית	מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽²⁾			השפעות מקדזות		סך הכל	שינוי בשווי הוגן ⁽⁶⁾⁽⁷⁾	במיליוני ש"ח	באחוזים
	לא צמוד	צמוד	דולר	אירו	אחר	במיליוני ש"ח	סך הכל				
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	(20)	5,089	36	(27)	35	-	5,113	(273)	5.07		
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	9	5,266	65	(17)	38	-	5,361	(25)	0.46		
קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד	43	5,572	96	(28)	42	-	5,725	339	6.29		

- כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בכל שאר המטבעות ושאינם דולר ארה"ב ואינם מטבעות עיקריים שניתן להם גילוי נפרד.
- שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים המוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל שינוי שצויין בכל שיעורי הרבית במגזר ההצמדה. סך השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הרבית בכל מגזרי ההצמדה.
- כולל שווי הוגן של ההתחייבות האקטוארית לעובדים בסך של 1,125 מיליון ש"ח ואינו כולל את שווי נכסי התוכנית (31.12.17 - 1,166 מיליון ש"ח, 30.9.17 - 1,134 מיליון ש"ח).
- מדידה זו כוללת את השפעת הרגישות של ההתחייבות האקטוארית לעובדים, אשר נאמדת בירידה בשווי ההוגן של ההתחייבויות בסך של כ-63 מיליון ש"ח בתרחיש עליה של 1% ברבית (31.12.17 - 75 מיליון ש"ח, 30.9.17 - 75 מיליון ש"ח) ואינה כוללת את השפעת הרגישות של נכסי התוכנית לשינויים ברבית, אשר נאמדת בירידה בשווי הנכסים בסך של כ-16 מיליון ש"ח בתרחיש עליה של 1% ברבית (31.12.17 - 19 מיליון ש"ח, 30.9.17 - 17 מיליון ש"ח).
- תזרימי המזומנים בגין המשכנתאות הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי. היוון תזרימי המזומנים כאמור, על פי מועדי הפרעון הצפויים במקום מועדי הפרעון החוזיים, הגדילו את השווי ההוגן של המשכנתאות ב-71 מיליון ש"ח, בתרחיש עליה של 1% ברבית הגדילו את השינוי בשווי ההוגן ב-103 מיליון ש"ח ובתרחיש ירידה של 1% ברבית הקטינו את השינוי בשווי ההוגן ב-122 מיליון ש"ח (31.12.17 - 46 מיליון ש"ח, 99 מיליון ש"ח ו-112 מיליון ש"ח, בהתאמה). מספרי השוואה ל-30 בספטמבר 2017 לא סווגו מחדש.

טבלה 15: יחס כיסוי הנזילות

רקע

סיכון הנזילות הינו סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי ודאות לגבי זמינות המקורות, והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים אשר בגינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחירי שוק ובמקרי קיצון, ואף להוות סכנה ליציבותו של הבנק. להרחבה בנושא ניהול סיכון הנזילות ראה הדיווח לשנת 2017.

נכסים נזילים ומקורות מימון

הבנק שומר על רמת נזילות נאותה, באמצעות הפקדת פיקדונות בבנק ישראל ובבנקים מקומיים זרים, השקעת תיק הנוסטרו בנכסים איכותיים ומפוזרים בשקלים ובמטבע חוץ אשר יאפשרו לו לעמוד בכל צרכי הנזילות במגוון תרחישי קיצון ובאמצעות מדיניות של גיוס מקורות יציבים ומגוונים לטווחי זמן שונים הכוללים פיקדונות ציבור, גיוס אג"ח ושטרי הון. הנכסים הנזילים העיקריים של הבנק על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 221 הינם פיקדונות בבנק ישראל, פיקדונות בבנקים זרים, אג"ח מדינת ישראל בשקלים ובמטבע חוץ ואג"ח ממשלות זרות ו/או בערבותן במטבע חוץ. הנכסים הנזילים העיקריים בקבוצה, הכוללים מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2018 ב-43.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-48.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמו ב-30.9 מיליארד ש"ח, וכ-12.9 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל. יחס פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2018, עומד על 133.1%, בהשוואה ל-141.2% ב-31 בדצמבר 2017.

מקורות המימון העיקריים - מידע נוסף

מקורות המימון העיקריים של הבנק כוללים את פיקדונות הציבור לטווח הקצר, הבינוני והארוך, זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים, תוך מתן דגש על גיוס מקורות לטווחי זמן ארוכים, ממגוון של מגזרי לקוחות, ובמטבעות שונים. פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-113,804 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-113,511 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 0.3%.

חוב לטווח ארוך

חוב לטווח ארוך מוגדר כחוב לתקופה של יותר משנה אחת. אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים הם חלק ממקורות המימון של הבנק לטווח ארוך. אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב-5,155 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-5,249 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017. קיטון בשיעור של 1.8%. ביום 15 ביולי 2018, הנפיקה הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, בהנפקה ציבורית, כתבי התחייבות נדחים (סדרה כד'), בעלי מנגנון לספיגת הפסדים (coco), בע.ג. של 252 מיליון ש"ח, בתמורה לסך של 252 מיליון ש"ח. תמורת ההנפקה בגין כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה כד') הופקדה בבנק.

יחס כיסוי הנזילות לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 221 (LCR):

- הוראת ניהול בנקאי תקין 221 מבוססת על המלצות ועדת באזל. הוראה זו כוללת שורת הנחיות למדידה ע"פ קריטריונים אחידים, את סיכון הנזילות בכל בנק, במערכת הבנקאית. יחס כיסוי הנזילות (LCR) הינו תקן שנועד לשפר את עמידות פרופיל הסיכון של התאגידים הבנקאיים בטווח הקצר באמצעות דרישה שתאגיד בנקאי יחזיק מלאי הולם של נכסים נזילים באיכות גבוהה (High Quality Liquid Assets) HQLA, לא משועבדים, הניתנים להמרה למזומן במהירות ובקלות וזאת כדי לענות על צרכי נזילות בתרחיש קיצון הנמשך 30 ימים קלנדריים. התקן מגדיר מסגרת ספציפית לחישוב יחס כיסוי הנזילות במטרה ליצור אחידות ברמה בינלאומית. יחס כיסוי הנזילות - LCR, מכיל שני רכיבים:

(א) שווי מלאי הנכסים הנזילים באיכות גבוהה בתנאי קיצון (HQLA),

(ב) סך תזרים מזומנים יוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים, המחושב על פי הפרמטרים של התרחיש.

היחס מחושב כשיעור של מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה מתוך סך תזרים מזומנים יוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים.

החל מינואר 2017, הדרישה המזערית היא 100%.

עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישה מינימאלית זו.

תאגיד בנקאי שיחס כיסוי הנזילות שלו ירד מתחת לדרישה המזערית, נדרש לדווח מיידית על החריגה למפקח על הבנקים. תאגיד בנקאי שיחס כיסוי הנזילות שלו היה נמוך מהדרישה המזערית במשך 3 ימים, נדרש לדווח על החריגה למפקח על הבנקים, בליווי תכנית לסגירת הפער.

יחס כיסוי הנזילות הממוצע לשלושת החודשים שנסיימו ביום 30 בספטמבר 2018 עומד על 123% הן במאוחד והן בבנק. קיימת תנודתיות מסיימת בין הימים במהלך הרבעון, ותחלופה בין שקלים למטבע חוץ, בעיקר בגין פעילות בנגזרים.

יחס הכיסוי נשען כאמור על החזקת תיק נכסים ("כרית נזילות") איכותי אשר במטבע ישראלי מושקע בעיקר בפיקדונות בבנק ישראל ובאגרות חוב של ממשלת ישראל ובמטבע חוץ בעיקר באג"ח של ממשלות או בערבותן וכן על מגוון מקורות מימון יציבים ולטווחי זמן שונים. סיווג הנכסים, הפיקדונות, המסגרות והביטחונות השונים וכן השימוש במקדמים, מבוצע כפי שנקבע בהוראה 221.

על פיקדונות מגופים פיננסיים ועסקיים שמועד פירעונם עד שלושים יום חלים על פי ההוראה מקדמי יציאה גבוהים ולכן הם תורמים תרומה גבוהה יחסית לתזרים היוצא.

במהלך תקופת הדיווח עמד הבנק במגבלות הרגולציה, וכן בוצעו פעולות לעמידה ביחסי כיסוי גבוהים מהנדרש על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 221.

להלן פרוט רכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע:

לשלושת החודשים שנסיימו ביום 30 בספטמבר 2018		
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
35,935		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA) סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
		תזרימי מזומנים יוצאים
		פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
		מזה: פיקדונות יציבים
		פיקדונות פחות יציבים
		פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
		מימון סיטונאי בלתי מובטח
		מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
		חובות לא מובטחים
		דרישות נזילות נוספות
		מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
		קווי אשראי ונזילות
		מחויבויות מימון חוזיות אחרות
		מחויבויות מימון מותנות אחרות
		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכסים
		הלואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
		תזרימים נכסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
		תזרימי מזומנים נכסים אחרים
		סך הכל תזרימי מזומנים נכסים
		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
		יחס כיסוי נזילות
35,935	852	
29,278	13,273	
1,177	5,080	
11,436	19,205	
35,935		
29,278		
123%		

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017		
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
33,578		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA) סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
		תזרימי מזומנים יוצאים
4,303	61,334	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
1,065	21,302	מזה: פיקדונות יציבים
2,802	25,495	פיקדונות פחות יציבים
436	14,537	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
30,936	40,392	מימון סיטונאי בלתי מובטח
30,888	40,344	מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
48	48	חובות לא מובטחים
13,481	33,615	דרישות נזילות נוספות
10,865	10,865	מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
2,616	22,750	קווי אשראי ונזילות
71	72	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
273	7,502	מחויבויות מימון מותנות אחרות
49,064		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
-	864	הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
9,948	13,108	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
11,674	15,643	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
21,622	29,615	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
33,578		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
27,442		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
122%		יחס כיסוי נזילות

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2017		
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
34,579		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA) סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
4,417	61,060	תזרימי מזומנים יוצאים
1,091	21,812	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
2,952	26,767	מזה: פיקדונות פחות יציבים
374	12,481	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
31,783	41,272	מימון סיטונאי בלתי מובטח
31,771	41,260	מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
12	12	חובות לא מובטחים
2,944	22,856	דרישות נזילות נוספות
330	330	מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
2,614	22,526	קווי אשראי ונזילות
45	46	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
269	7,269	מחויבויות מימון מותנות אחרות
39,458		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
-	811	תזרימי מזומנים נכנסים
10,080	13,198	הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
1,152	5,223	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
11,232	19,232	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
		סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
34,579		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
28,226		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
123%		יחס כיסוי הנזילות

לשלושת החודשים שנסתיימו			
ביום 31 בדצמבר 2017	ביום 30 בספטמבר 2017	ביום 30 בספטמבר 2018	
			באחוזים
123%	122%	123%	א. בנתוני המאוחד* יחס כיסוי הנזילות
122%	124%	123%	ב. בנתוני הבנק* יחס כיסוי הנזילות
329%	323%	295%	ג. חברות בת משמעותיות* בנק אוצר החייל בע"מ יחס כיסוי הנזילות
202%	199%	176%	בנק מסד בע"מ יחס כיסוי הנזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח

הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (במיליוני ש"ח)

ממוצע לרבעון הדוח *	יתרה לתאריך הדוח	
35,749	33,353	נכסי רמה 1
85	69	נכסי רמה 2
101	106	נכסי רמה 2B
35,935	33,528	סך הכל HQLA

ממוצע לרבעון שהסתיים ביום 31 בדצמבר *2017	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	
34,358	37,695	נכסי רמה 1
142	141	נכסי רמה 2
79	78	נכסי רמה 2B
34,579	37,914	סך הכל HQLA

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

סיכון מימון

סיכון מימון נובע מהתייקרות בלתי צפויה בעלות המימון כאשר מקורות מימון ממוחזרים או נפרעים ומוחלפים על ידי מקורות חדשים ויקרים יותר או כאשר הבנק נאלץ לממש שימושים כתוצאה ממחסור במקורות זמינים.

אסטרטגיית המימון

להרחבה בנושא סיכון המימון ראה הדיווח לשנת 2017.

יתרת סך פיקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	
	במיליוני ש"ח	
3,000	3,136	1
2,949	2,901	2
2,554	2,516	3

להלן נתוני הנכסים הפיננסיים הלא משועבדים והמשועבדים, ברמת הקבוצה, נכון ליום 30.9.2018 (במיליוני ש"ח):

פיקדונות אצל צדדים נגדיים על פי הסכמי I SDA ונספחי CSA	משועבדים לבנק ישראל	יתרת בטחונות שהועמדו למסלקת הבורסה	יתרת בטחונות שהועמדו למסלקת המעו"ף	הערך במאזן	
-	-	19	14	30,938	מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים
459	63	-	-	1,897	פיקדונות בבנקים מסחריים
90	-	58	389	11,880	סך הכל ניירות-ערך
549	63	77	403	44,715	סך הכל

להלן נתוני הנכסים הפיננסיים הלא משועבדים והמשועבדים, ברמת הקבוצה, נכון ליום 31.12.2017 (במיליוני ש"ח):

מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים	הערך במאזן	יתרת בטחונות שהועמדו למסלוקת המעו"ף	יתרת בטחונות שהועמדו למסלוקת הבורסה	משועבדים לבנק ישראל	פיקדונות אצל צדדים נגדיים על פי הסכמי ISDA ונספחי CSA	בטוחות לברוקרים זרים
36,561	18	28	-	-	-	-
2,625	-	-	-	-	174	556
10,238	265	83	-	206	-	159
49,424	283	111	-	206	174	715

הערה: בנוסף לסכומים המופיעים בטבלה לעיל, לצורך פעילות בניירות ערך באמצעות מסלוקת יורוקליר וכבטוחה לקו אשראי בסך של 40 מיליון דולר (או בסכום גבוה יותר שהוסכם/יוסכם מעת לעת עם הבנק במקרים חריגים שלא יעלה על 200 מיליון דולר), שהעמיד/ יעמיד מפעיל המסלוקה לטובת הבנק, יצר הבנק שיעבוד ללא הגבלה בסכום של מזומנים וניירות ערך המופקדים ביורוקליר להבטחת מסגרת הפעילות. כמו כן, הבנק מקבל מבנק זר בחו"ל שירותי סליקה במטבעות במסלוקת CLS. להבטחת חשיפת אשראי של הבנק הזר כלפי הבנק בקשר עם סליקת עסקאות המטבע ב-CLS, הפקיד הבנק אצל הבנק הזר פיקדון כספי בסך של 50 מיליון דולר. הפיקדון משמש כבטוחה וכפוף לזכויות עכבון וקיצוז של הבנק הזר בקשר לכלל התחייבויות הבנק כלפי הבנק הזר והגופים הקשורים לו.

דיון בגורמי סיכון

להלן השינויים ברמת גורמי הסיכון במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018: סיכון יחסי עבודה – על רקע מיזוג אוצר החייל, סכסוכי העבודה באוצר החייל ובמתן (ראה פרק מערכת יחסי העבודה בדוח הכספי ליום 30.09.18) ושינויים ארגוניים כתוצאה מתהליך פרישה מרצון, הוחלט להעריך בנפרד את סיכון יחסי העבודה ברמה "בינונית-גבוהה". יצוין שעד כה נכלל סיכון זה במסגרת הסיכון התפעולי והפרדתו הינה באופן זמני ותיבחן שוב ברבעונים הבאים. סיכון מוניטין – רמת הסיכון עלתה ברבעון השלישי של השנה מ"קטנה" ל-"קטנה בינונית", בין היתר, עקב הגברת האווירה הציבורית השלילית כנגד הבנקים.

לפירוט לגבי המתודולוגיה והערכות הסיכון ראה דוח הסיכונים לשנת 2017.

בנצי אדירי
 סמנכ"ל, מנהל סיכונים ראשי

סמדר ברבר-צדיק
 מנהל כללי

אירית איזקסון
 יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור דוח הסיכונים המפורט באינטרנט: 20 בנובמבר, 2018

<p>ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.</p>	<p>ABC</p>
<p>EAD - Exposure At Default - החשיפה בעת הכשל - היקף חשיפתו או חשיפתו בעת כשל לסיכון אשראי של צד נגדי.</p> <p>FATCA - Foreign Account Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.</p>	
<p>LDC - Less Developed Country - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.</p> <p>LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).</p>	
<p>Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.</p>	
<p>LGD - Loss Given Default - שיעור ההפסד בהינתן כשל - אחוז ההפסד מהחשיפה הכללית כאשר צד נגדי כשל.</p>	
<p>CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.</p>	
<p>CLS - CLS - Continuous Linked Settlement הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוי סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטרלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.</p>	
<p>Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטר והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.</p>	
<p>EMIR - European Market Infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.</p>	
<p>FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור. (אין לחברה זאת ערבות פורמאלית של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p>FNMA - Fannie Mae - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות פורמאלית של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p>GNMA - Ginnie Mae - חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).</p>	
<p>Greeks - מדדים למדידת רגישות שווי אופציה לשינויים בגורמי סיכון כגון: שער הספוט (דלתא וגמא), ריבית (רו), תנודתיות (ווגא) וכו'.</p>	
<p>VaR - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוי השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוי השוק בפעילויות שונות.</p>	
<p>איגוח - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייס חוב על ידי הנפקת איגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגום מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגוח יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).</p>	
<p>אגרות חוב מגובי משכנתאות למגורים (RMBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות למגורים שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרימים מזמנים הנובע מפירעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.</p>	

אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הרבית והקרן בגינו מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.

אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.

אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.

ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.

אשראי on call - אשראי הנפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.

ב **באזל 2/ באזל 3** - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

ג **גידור** - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

ה **הון עצמי רובד 1** - הון על בסיס מתמשך - going concern capital.

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשיר הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי הון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל בהון רגולטורי).

הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך הלבנת הון "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.

הלוואה לדירור - הלוואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק:

1. הלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ;
2. הלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
3. הלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
4. הלוואה מיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.

הלוואת בלו/בולט - הלוואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.

הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

הסכמי csa - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמעורר סיכונים אשראי בפעילות זאת, על ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהוון בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכונים אשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם. ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפירעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".

חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.

חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושכ ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאים החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.

חוזה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

חוזה אקדמה (FORWARD) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסויימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צרכי הלקוח.

חוזה עתידי (FUTURE) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסויימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.

חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT).

חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסויימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסויימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.

י	<p>יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.</p>
	<p>יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.</p> <p>יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.</p>
כ	<p>כושר חוזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.</p> <p>כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה PD (Probability of Default) - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלווה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו.</p> <p>כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.</p> <p>לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר החוזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".</p>
מ	<p>מדד הרפינדל - מדד לריכוזיות בענפים במשק, המהווה גם אינדיקטור מקובל לרמת התחרותיות בהם.</p> <p>מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.</p> <p>מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.</p> <p>מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים.</p> <p>מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.</p> <p>מק"מ - מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בניכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית.</p> <p>משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הרבית של האיגרת.</p>
נ	<p>נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.</p> <p>נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מיינעת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לסיכונים בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.</p> <p>ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.</p>

ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב. (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי ASK-BID, הפרשים בין מחירי retail-wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

נכסי רמה 1 – הנכסים הנזילים ביותר - כוללים מטבעות ושטרות, כסף, דרכות בבנק המרכזי וני"ע סחירים של מדינות, בנקים מרכזיים וכיו"ב, עם משקל סיכון 0% על פי הוראת נב"ת 203, ומקבלים מקדם הסתמכות של 100% ובכפוף לתנאים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 221.

נכסי רמה 2א – נכסים נזילים ביותר אך פחות איכותיים מרמה 1 - כוללים ני"ע סחירים של ריבונות, בנקים מרכזיים, ישויות סקטור ציבורי בנקים רב צדדיים לפיתוח, עם משקל סיכון 20% על פי הוראת נב"ת 203, ואג"ח קונצרנים בדירוג גבוה ושאינם של מוסד פיננסי וכיו"ב, ומקבלים מקדם הסתמכות של 85% ובכפוף לתנאים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 221.

נכסי רמה 2ב – נכסים נזילים אחרים - מכשירי חוב קונצרנים אחרים בדירוג גבוה ושאינם של מוסד פיננסי, ומקבלים מקדם הסתמכות של 50% ובכפוף לתנאים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 221.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לוה, כמוגדר להלן:

סך כל הסכומים האלה:

1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.

2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:

10% מיתרת עסקה עתידית.

א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:

(1) עסקה מסוג Future IX Forward, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות;

אלא אם כן קיימת עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פירעונה;

(2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;

(3) הסכם מסוג Future rate agreement IX Forward rate agreement.

(4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:

עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלוקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";

יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א) לעיל, אשר תקוזז במועד פירעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.

סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלוקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלוקת מעו"ף.

3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת ביטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.

4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:

א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפירעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.

ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.

ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לוה או קבוצת לווי בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לוה או קבוצת לווי בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

סיכון נזילות – סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכלל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון רבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שער חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שערב למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.
4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פח"ק - פיקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.
2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.
3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.
4. הפיקדון אינו צמוד.

פיקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.

פיקדונות לזמן קצוב - פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה - פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

קבוצת לווים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.

קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.

קיבולת הסיכון - האופן בו נקבע תיאבון הסיכון. תיאבון הסיכון נקבע תוך התחשבות בקיבולת הסיכון של התאגיד הבנקאי, דהיינו הסיכון המירבי שהתאגיד הבנקאי יהיה מסוגל לספוג תחת אילוצים שונים (כגון: מקורות הון ונזילות, דרישות רגולטוריות וכדומה). על התאגיד הבנקאי לוודא כי תיאבון הסיכון שנקבע אינו חורג מקיבולת הסיכון גם בהתקיים תרחישי קיצון.

רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.

רבית בנק ישראל - רבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים/למאת התאגידים הבנקאים.

רבית פריים - רבית הנקבעת בכל בנק על בסיס רבית בנק ישראל.

שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:

רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;

רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;

רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש טכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.

שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.

שיעור התשואה הפנימי (ש"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזמנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.

שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.

שירותים בנקאיים אוטומטים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לכרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברת שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:

(1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק (POS) לחברות לכרטיסי אשראי.

(2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.

(3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.

(4) מתן שירותי תקשורת לחברות לכרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במכרזים המוניטריים מול בנק ישראל.

תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) - התהליך נועד להבטיח כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.

תעודת סל - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.

תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורבית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רבית שנתית אפקטיבית.